

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

2012. gada 27. oktobris – 2. novembris

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

Nr. 41 (1267)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

Pieminam Andreju Eglīti

Foto: Raitis Freimanis

Stokholmas latviešu koris 20. oktobrī Gustaf Vasa baznīcā Stokholmā dziedāja kantāti "Dievs, tava zeme deg" par godu Andrejam Eglītim 100 un Lūcijai Garūtai 110. Solisti - Pāvils Johansons (baritons) un Christer Wikmark (tenors), ērģelnieks - Göran Grahn, diriģente - Gaida Rulle

GADALAIKI DZIESMĀS

Londonas latviešu koņa rīkotā koncerta programma 6. oktobrī Sv. Gabriela baznīcā bija kā paveiktā darba ražas skāpe Pļaujas svētkos. Koncerts bija veltīts četriem gadalaikiem, izmantojot mūsu vecmeistaru, kā arī jaunāko laiku komponistu skaņdarbus, bet neaizmirstot latviešu tautasdzesmu apdares.

Koristi sevi pieteica, skandējot Ziema saulgriežu dziesmu *Kaladū, kaladū*, kurai sekoja Andreja Jansona un Pētera Aldiņa tautasdzesmu apdares, kas stāsta par ziemu un seno dienu tradīcijām.

Andrejs Jansons nebija vēl saņiedzis desmit gadu vecumu, kad kopā ar vecākiem devās trimdā, bet Pēteris Aldiņš ir dzīmis Konektikutā, ASV, un jau agri iesaistījies latviešu mūzikas pasaulē. Daudzi atcerēsies arī Pētera Aldiņa dibināto un vadīto loti iecienīto mūzikas ansambli *Kolibri*. Interesanti bija salidzināt jauno komponistu Ērika Ešenvalda, Pētera Aldiņa un Ārija Šķepasta Vasaras saulgriežiem veltītās kompozīcijas ar vecmeis-

Spēle Kokļu ansamblis

tara Jēkaba Graubiņa *Līgo*.

Patīkamu pārsteigumu sagādāja nesen izveidotā kokļu ansambla labi sagatavotais priekšnesums. Deviņi koklētāji kā mistiskā laimes neseja devināzirņu pāksts deva cerību, ka tiks atdzīvināta kokļu ansamblu kustība, kāda tā bija pag. gs. 70. gados gan Latvijā, gan visās latviešu mitnes zemēs.

Parādot interesu par latviešu mūziku un mīlestību pret to, trimdas trešās paaudzes piecas latvietes pērnā gadā izveidoja

latviešu tautas mūzikas grupu *Austrumkalns*. Mūzikātējas cēnšas parādīt, cik daudzpusīgas un spridzīgas var būt latviešu tautasdzesmas, rezīm tās dziedot latgaliešu mēlē, rezīm piešķirot tām sitamā instrumenta uzmundrinošu piesitienu vai izvēlētā mūzikas instrumenta vadījumu.

Pianiste Olga Jegunova, kas kādu laiku bija iesaistījusies Londonas latviešu korī, no savā bagātīgā repertuāra korim dāvana atskāpoja Pētera Vaska

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP) un Ārlietu ministrija (ĀM) sadarbībā ar latviešu diasporas institūcijām - Eiropas latviešu apvienību (ELA) un Pasaules brīvo latviešu apvienību (PBLA) 12. novembrī Rīgā rīko semināru „Globāla latviešu saziņas tīkla izveidošana”.

Lēmums par semināra rīkošanu tika pieņemts šīs dienas sanāksmē, kurā NEPLP pārstāvji Aija Dulevska, Dainis Mjartāns, Ivars Zviedris tikās ar Latvijas Republikas ĀM speciālo uzdevumu vēstnieku Rolandu Lappuķi, Eiropas latviešu apvienības priekšsēdi Aldi Austeru un Pasaules brīvo latviešu apvienības pārstāvibas vadītāju Jāni Andersonu. Tikšanās laikā tika pārrunāti jautājumi par latviešu diasporas iekšējo komunikāciju, par ārzemēs dzīvojošo Latvijas valstspiederīgo kā svarīgas auditorijas sasniegšanu un uzrunāšanu, kā arī iesaisti satura veidošanā Latvijas sabiedriskajos plāssaziņas līdzekļos.

NEPLP loceklis Dainis Mjartāns norādīja, ka sabiedriskajā pasūtinājumā nozīmīga vieta

Seminārs „Globāla latviešu saziņas tīkla izveidošana”

jāieņem ar reemigrāciju saistītu jautājumu atspoguļošanai. „Jebkurām latvietim, kas ilgāku laiku dzīvojis un strādājis ārzemēs, atgriešanās Latvijā nav tikai psicholoģiska izšķiršanās. Jārisina daudzi praktiskas dabas jautājumi - kā atrast darbu, dzīvesvietu, kā nodrošināt bērnu turpmāko izglītību. Tie ir jautājumi, uz kuriem atbildes jāsniedz ne tikai attiecīgo nozaļu portāliem. Tās ir temas, kurām turpmāk jābūt sabiedrisko saziņas līdzekļu diejas kārtībā,” uzsvēra D. Mjartāns.

Seminārā piedalīsies ārzemju latviešu tīmekļa portālu un laikrakstu redaktori, Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas pārstāvji, sabiedrisko organizāciju un valsts institūciju pārstāvji.

Semināra mērķis ir noskaidrot, kuri ir tie saturs formāti, kas uzrunā ārzemju latviešu kopienas Īrijā, Lielbritanijā, Vācijā, ASV u.c., diskutēt par saturs izplatīšanas veidiem, kā arī radīt platformu informācijas un pieejamības apmaiņai dažādām iesaistītajām pusēm Latvijā un ārpus valsts.

Sanita Blomniece

Londonas latviešu koris, kas savos 64 gados ir piedzīvojis gan ziedu laikus, gan krizes gadus, ir piesaistījis jaunas balsis un ir vienotās spēks, kas saliedē jauniebraucējus ar trimdas sabiedrības pēcnācējiem. To apstiprina koncerta programmā teiktais:

Koņa dziedāšanai tagad ir tikpat svarīga loma kā tajos laikos, dodot jauniebraucējiem iespēju kopīgā darbā veidot saikni ar citiem tautiesiemi, uzturēt latviešu valodu un tradīcijas un apstiprināt ticību savas tautas nākotnei.

Zigrīda Daškevica

Vēstniecība Lielbritanijā pieņems pasu pieteikumus un sniegs vairākus konsulāros pakalpojumus tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai Mančesterā, Edinburgā un Nūrijā

Latvijas vēstniecība informē, ka novembrī tiks uzsākta mobīlās pasu darbstacijas izmantošana Apvienotajā Karalistē. Lai nodrošinātu pasu un personas aplieciņu (eID karšu) pieteikumu pieņemšanu Latvijas valsts piederiņu ģajiem ārpus vēstniecības telpām Londonā, vēstniecība lietos Ārlietu ministrijas iegādāto un sagatavoto mobilo pasu darbstaciju.

Novembrī ir plānots pieņemt pasu pieteikumus Mančesterā, Edinburgā un Nūrijā (Ziemeļīrijā). Pases un/vai eID kartes pieteikuma iesniegšana būs iespējama, tikai iepriekš piesakoties - nosūtot datus (vārdu, uzvārdu, personas kodu un tālrupa numuru) uz vēstniecības konsulārās nodaļas e-pastu consulate.uk@mfa.gov.lv.

Vēstniecība izbraukumu laikā ierobežotā apjomā sniegs arī ciņus konsulāros pakalpojumus, piemēram, bērnu reģistrāciju Latvijas pavalstniecībā. Informācija par vēstniecības sniegtajiem pakalpojumiem un cenrādi pieejama vēstniecības mājaslapā tīmeklī.

Vēstniecība aicina Lielbritanijā un Ziemeļīrijas Apvienotajā Ka-

ralistē pastāvīgi dzīvojošās Latvijas valstspiederīgās personas izmantot šo iespēju, lai saņemtu vairākus konsulāros pakalpojumus tuvāi savai dzīvesvietai.

Latvijas vēstniecība Londonā
45 Nottingham Place London
W1U 5LY United Kingdom
Tālrunis: + 44 (0) 20 731 200 41
Tālrukstis: + 44 (0) 20 731 200 42
E-pasts: embassy.uk@mfa.gov.lv

Eiropas Vasaras skola 2012 Staicelē un Latviešu Neredzīgo biedrība

EVS 2012 veiksmīgi norisinājās no 5. augusta līdz 19. augustam Latvijas Futbola mācību centrā „Staicele”, un tajā bija 61 dalībnieks: 38 skolēni, 13 audzinātāji, 7 skolotāji, 2 neredzīgo bērnu audzinātāji un vadītāja Dace Ali (Pāvula). EVS rīcības komiteja: Dace Ali (Pāvula), Aira Priedite, Velga Zēgnere, Linīte Zobens-East un Ivars Kalns-Timans.

EVS 2012 dalībnieki bija no šādām valstīm: Latvija (20 – no tiem 5 bijušo „trīmdinieku” bērni), Igaunijas (1), Lielbritānijas (11), Vācijas (1), Belģijas (1), Francijas (1) un Zviedrijas (3).

Ar bērniem darbojās 13 audzinātāji no dažādām valstīm: no Latvijas, Lielbritānijas, Vācijas, Īrijas, Italijas un Kanadas. Audzinātāju vadītājas, tāpat kā iepriekšējā gadā, bija EVS ilggadējas dalībnieces Elizabete Svilane un Sarma Zēgnere.

Skolotāju komandā veiksmīgi strādāja septiņas skolotājas: Sandra Paegle (LV - latviešu valoda), Inese Kravcova (LV - vēsture), Vita Talla (LV - folkloru un dziedāšana), Pauline Buchanan un Anna Auziņa (GB - dejošana), Anita Hermene (AUS -

māksla un aušana), Ilze Ķibure (LV - rotkalšana).

Šogad EVS pirmo reizi uzņēma četrus neredzīgos dalībniekus ar diviem speciālizētiem audzinātājiem: Gati Grīnālu

un Svetlanu Sprogi. Šis projekts bija ļoti veiksmīgs, un mēs vēlētos turpināt sadarbību ar Latvijas Neredzīgo biedrību, lai arī citi vājredzīgie vai neredzīgie bērni varētu iegūt jaunas

zināšanas un draugus ārpus viņu ierastās vides. Šāds projekts dod arī iespēju EVS dalībniekiem saprast un iemācīties, kā mēs, redzīgie, varam palīdzēt integrēt cilvēkus ar īpašām vajadzībām

2012. gada vasaras sākumā, kad Velga Zēgnere uzrunāja Latvijas Neredzīgo biedrību un piedāvāja neredzīgiem bērniem piedalīties Eiropas Vasaras skolā, bija skaidrs, ka šādu izdevību nedrīkst laist garām. Ne tikai tāpēc, ka tā ir lieliska atpūta bērniem vasaras posmā, bet arī tāpēc, ka ar šādu nometņu palīdzību cilvēki ar redzes traucējumiem tiek integrēti sabiedrībā.

Tā kā Latvijas Neredzīgo biedrībā biedrs var būt, sākot ar 16 gadu vecumu, pirmais uzdevums bija atrast un uzrunāt jauniešus un viņu vecākus, - tas atbilst EVS prasībām. Neredzīgo ciemā Juglā atrodas Strazdumuižas internātvīdušskola - attīstības centrs bērniem ar redzes traucējumiem, un tā bija pirmā vieta, kur viesojāmies, meklējot bērnus nometnei. Vēlāk devāmies arī uz Juglas mūzikas skolu, kur mācās diezgan daudz jauniešu ar redzes traucējumiem. Kaut arī tik viegli neklājās, kā sākumā bija domāts, četri dalībnieki tika pieteikti EVS. Tie ir Amanda Nicmane, Deniss Ovsjaņķikovs, Vanesa Kazianova un Maija Fogele.

Amanda un Maija ir 15 gadus vecas, abas parallēli mācībām nopietni darbojas arī mūzikas lauciņā. Maija jau astoņus gados spēlē flautu un klavieres, ir vairāku starptautisku konkursu laureāte, savukārt Amanda mācās vijoļklasē. Vanesa un Deniss ir 12 gadus veci. Vanesa dejo stepu un spēlē blokflautu, bet Deniss ir darbojies keramikas pulciņā, un viņam ļoti patīk sportot.

Visiem četriem bērniem EVS nepieciešams pavadonis, jo vienīgi Maijai ir neliels redzes atlikums, tomēr patstāvīgi orien-

tēties viņa nevar. Amanda, Vanesa un Deniss ir pavisam neredzīgi. Šīs divas nedēļas nometnē viņiem palīdz Svetlana un Gatis, kuri strādā Latvijas Neredzīgo biedrībā. Starp citu, Svetlana 16. augustā tika ievēlēta par Latvijas Neredzīgo biedrības Centrālās valdes priekšsēdi. Šo divu cilvēku uzdevums bija pavadonība uz visām EVS nodarbibām, aktīvitātēm un ekskursijām, asistēšana mācību laikā, ēdienureizēs, brivajā laikā, tāpat būt par uzticības un atbalsta personām.

Nometnes trešās dienas pēcpusdienā notika Latvijas Neredzīgo biedrības prezentācija, kuru bija iekļauta informācija par to, kāda ir neredzīga/vājredzīga cilvēka ikdienu, kādi ir palīdzīdzekļi cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Uz EVS tika uzaicināts arī Latvijas Neredzīgo biedrības Rehabilitācijas centra darbinieks Aleksandrs Volkovs, kurām ir suns pavadonis Teodors un kuŗš kopā ar kinologu Zaigu Klaviņu pastāstīja pārējiem EVS bērniem, audzinātājiem un skolotājiem, kā mainās ikdienu cilvēkam ar redzes traucējumiem, ja viņa palīgs ir speciāli apmācīts suns. Maija demonstrēja flautas spēli, Amanda spēleja vijoli, savukārt Vanesa dziedāja. Ikvienam bija iespēja iepazīties ar Braila rakstu un ar speciālu Braila rakstāmmašīnu izmēģināt rakstīšanu brailā, iepazīties ar balto spiekī, krāsu noteicēju, dažāda veida lupām, kas pielāgotas spēlēm cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Efektīva bija simulācijas brīļu prezentācija, kuru dalībnieki varēja vizuālizēt, kā redzīgi cilvēki. Šāda veida darbība pārējiem nometnes dalībniekiem deva plašu ieskatu par cilvē-

kiem ar redzes traucējumiem un par to, kā paši nometnes dalībnieki ikdienā pareizi var palīdzēt meitenēm un Denisam.

Šodien ir nometnes pēdējā diena, kad sabrauks visu bērnu vecāki, radi un draugi. Staiceles Kultūras namā noris pēdējie mēģinājumi pirms nobeiguma koncerta. Meitenes gan vēloties doties mājās, bet ne jau tāpēc, ka nepatiku EVS, bet tāpēc, ka ilgojas pēc ģimenes, jo ne-

viena no viņām līdz šim nav vienas piedalījušās nometnē, kur nu vēl bijušas prom no ģimenes divas nedēļas. Uzdodot šo pašu jautājumu Denisam, viņš attrauc, ka EVS labprāt palikuši vēl divas nedēļas. Kopumā runājot par EVS, Maija apgalvo, ka viņai mīlākās bijušas dziedāšanas nodarbibas, jo iemācītas jaunas dziesmas, kas ieskaņotas arī diktofonā. Patikušas aušanas nodarbibas un

un, nenoliedzami, pats svarīgākais, iegūt jaunus draugus. Žemāk lasāms raksts, kas publicēts Neredzīgo biedrības mājaslapā. Par to, ka šis projekts īstenojās, mums jāsaka liels paldies daudziem privātajiem ziedotājiem, kuri atsaucās uz atsevišķu aicinājumu ziedot naudu konkrēti šo bērnu dalībai, tā veidojot papildu stipendiju fondu līdztekus EVS budžetam.

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad EVS 2012 piedalījās 10 stipendiāti no Latvijas, tostarp divi no pašas Staiceles. Tie ir bērni no daudzbērnu ģimenēm vai tādām ģimenēm, kur vecāki paši nevar atlauties samaksāt EVS 2012 dalības maksu (180 lati).

EVS 2012 sirsniņi pateicas par atbalstu: Izglītības fondam Lielbritānijā, Latviešu kopībai un Konrades kundzei, Fondam Vācijā, kā arī daudziem privātiem ziedotājiem.

Plašāku informāciju par EVS darbību pagātnē un jaunākās ziņas var apskatīt mājaslapā www.eiropasvasarasskola.net

Fotografijas no nobeiguma sarīkojuma var apskatīt <http://foto.inbox.lv/mmftp/EVS-2012s>

Dace Ali (Pāvula) un

Velga Zēgnere

1. rindā no kreisās: Amanda Nicmane, Deniss Ovsjaņķikovs, Vanesa Kazianova un Maija Fogele. 2. rindā: Svetlana Sproge un Gatis Grīnāls

noteikti arī dejošana. Maija uzsvēr, ka viņai bijuši ļoti labi dejošanas partneri.

Amandai un Vanesai mīlākā bijusi dziedāšanas nodarbība. Atmiņā palicis arī jaukais izbrauciens uz Ainažiem un jūrmalu. Vanesa izcēla arī darbu video grupā un avīzē, kas viņai lāvis radoši izpausties. No vaka aktivitātēm meitenēm visspilgtāk atmiņā palikuši „Dziesmu kaņi”, „Talantu un beztalantu vakars”, „Mēmais šovs”, kā arī organizētās stafetes. Savukārt Denisam neapšaubāmī tuvākās bijušas sporta rosibas – skanošā bumba, deju maratons, rīta rosme, stafetes. No visām nodarbibām Deniss izceļ folkloru – iepazīti un izmēģināti daudzi jauni mūzikas instrumenti. Mīlākā gan bijusi akordeona spēle. Lielu paldies sakām folkloras nodarbību vadītajai Vitai, kas papildus nodarbibām strādāja ar Denisu arī individuāli. Puisim ļoti patika arī ausāna un rotkalšana.

Kopumā jāteic, ka EVS nometnes dalībnieki, audzinātāji un skolotāji ļoti labi uzņēma bērnus ar redzes traucējumiem, bija izpalīdzīgi, pielāgoja nodarbibas un vakara rosibas, lai tajās pilnvērtīgi varētu piedalīties visi. Maija, Amanda, Vanesa un Deniss ļoti ātri iejutās starp pārējiem nometnes dalībniekiem, ieguva jaunus draugus un aizbrauks no EVS ar pozitīvām emocijām. Tāpēc izsakām lielu paldies Velgai un EVS komandai, atbalstītājiem un ziedotājiem, jo tikai ar viņu gādību šiem jauniešiem bija iespēja divu nedēļu garumā būt pilnvērtīgiem EVS dalībniekiem!

Gatis Grīnāls un
Svetlana Sproge

LATVIJA DIENU RITEJUMĀ

Ārlietu ministrs Londonā

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs 16. un 17. oktobrī darba vizītē uzturējās Lielbritanijā, kur tikās ar Lielbritanijas ārlietu ministru Viljamu Heigu (*William Hague*) un Lielbritanijas parlamenta pārstāvju palātas Ārlietu komisijas locekļiem. Vizītes laikā ministrs atklāja arī Latvijas biznesa forumu, lai informētu britu biznesa vides pārstāvju par Latvijas ekonomikas attīstības tendencēm un iepazīstinātu ar investīciju vidi Latvijā. Forumā piedalījās Lielbritanijas uzņēmēji, izrādot lielu interesu par investīciju iespējām Latvijā un novērtējot Latvijas pieredzi ekonomiskās un finančās krizes pārvarešanā.

Vizītes laikā E. Rinkēvičs tikās arī ar latviešu diasporas pārstāvjiem. Ministrs pauž apņemšanos paplašināt sadarbību ar tauziešiem ārvalstis un meklēt jaunus sadarbības veidus, kā stiprināt saikni ar Latviju, tostarp veicinot iespējas iegūt izglītību latviešu valodā. Ministra atzinīgu novērtējumu izpelnījās Anglijas latviešu nodarbiņas kultūras jomā un koņu darbība, gatavojoties Dziesmu svētkiem Latvijā 2013. gadā, kā arī griba iesaistīt iebraucējus no Latvijas latviešu sabiedrībā. Ministrs atzinīgus vārdus veltīja Daugavas Vanagu organizācijai un Latviešu nacionālajai padomei Lielbritanijā, kas jau 60 gadus ir kopusi un uzturējusi latvietību.

Vienojūšies...

Valsts valodas centrs (VVC) ie-rosinājis administratīvo lietveidību par Latvijas futbola izlases preses konferenci, kurā netika nodrošināts tulkojums latviešu valodā. Preses konference, kurā uzstājās izlases galvenais treneris Aleksandrs Starkovs, rikotajam bija jānodrošina tulkojums latviešu valodā. Futbola federācija VVC paskaidrojusi, ka visi klātesošie vienojušies par konferences norisi krieviski. Taču šādā gadījumā vispirms bija jāsaņem VVC atlauja. Par tulkojuma nenodrošināšanu Latvijas teritorijā notiekošos sarīkojumos var uzlikt naudas sodu no 25 līdz 50 latiem.

GKR Rīgas domes vēlēšanās startē kopā ar SC...

Partija *Gods kalpot Rigai* (GKR)

No kr.: Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, vēstnieks Eduards Stiprais, LNPL prezidijs priekšēde Lilija Zobens Latvijas vēstniecībā Londonā

Saeima atbalsta budžeta projektu

Saeimas deputāti 22. oktobrī arkārtas sēdē atbalstīja 2013. gada valsts budžeta projektu. Par to nobalsoja 54 deputāti, pret bija 29, atturējās 10 tautas kalpi. Deputāti atbalstīja arī vidējā termiņa budžeta plānu no 2013. līdz 2015. gadam. Uz budžeta galigo lasījumu priekšlikumi ie-sniedzami līdz 25. oktobrim. Galīgajā lasījumā budžetu izskaitis 15.novembrī.

Nākamā gada valsts budžeta projektā paredzēts deficits 221,1 miljona latu apmērā jeb 1,4% no iekšzemes kopprodukta (IKP).

Inese Vaidere par nākamo EK prezidentu un budžeta komisāru

Eiropas Parlamenta (EP) deputāte Inese Vaidere (*Vienotība*) par nākamo Eiropas Komisijas prezi-

dentu vēlētos redzēt Latvijas Ministru prezidentu Valdi Dombrovski (*Vienotība*) un par budžeta komisāru - finanču ministru Andri Vilku (*Vienotība*). Eiroparlamentārie aģentūrai LETA apgalvoja, ka Dombrovskim liekākajā EP politiskajā grupā - Eiropas Tautas partijā ir "ārkārtīgi augsts reitingš" un izredzes tikt virzītam par ETP grupas kandidātu - lielas. "Viņš jau ir zvaigzne mūsu grupā," sacīja politiķe. Savukārt Vilks Vaideres skatījumā ir "ideāli precīzs, zinīgs un ticis galā ar mūsu budžetu".

priekšsēdis Nils Ušakovs, bet galvaspilsētas vicemēra amata kandidāts - pašreizējais vicemērs, GKR priekšsēdis Andris Ameriks.

...Reformu partija cīnīties viena

Vienotība Reformu partijai ie-priekš bija piedāvājusi pašvaldību vēlēšanās Rīgā startēt kopā, norādot, ka abu partiju programma, uzskati un mērķi ir līdzīgi un tāpēc netikšot šķelts līdzīgi domājošu partiju elektorātā.

Reformu partija 21. oktobrā vakarā lēma citādi, un nākamgad gaidāmajās pašvaldību vēlēšanās tā startēs ar atsevišķu sarakstu. Partijas pārstāvji skaidroja, ka tas būsot efektīvākais veids, kā nodrošināt partijas aizsakto reformu veiksmīgu pārnesi uz Rīgas pilsētu. Ekspertu ieskatā tas *Vienotības* plānus īpaši neietekmēsot, taču priekša stāv smags darbs. Var cienīt šādu politiķu izvēli, taču ir skaids, ka Reformu partija izvēlējusies diezgan riskantu ceļu, spēlējot par visu banku.

Sprūdžs atstādina Lembergu...

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdžs (Reformu partija) nolēmis no amata atstādināt Ventspils domes priekšsēdi Aivaru Lembergu (*Latvijai un Ventspilij*). Sprūdžs šādi rikojies, jo no Ģenerālprokurātūras saņems "sokējošu" informāciju par Lemberga "saimniekošanu" Ventspils pilsētas domes priekšsēža un Ventspils brīvostas valdes priekšsēža amatā.

Rikojumu par Ventspils domes priekšsēža Aivara Lemberga atstādīšanu no amata Edmunds Sprūdžs parakstīja 22. oktobrī.

Lembergs smejas

Aivars Lembergs neatzīst vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Edmunda Sprūdža (Reformu partija) rikojumu par vina atstādīšanu no Ventspils pilsētas domes priekšsēža amata. "Manā dzīvē no tā pilnīgi nekas nemainās. Kā esmu bijis, tā palielku Ventspils pilsētas domes priekšsēdis. Mani no amata var atstādināt Ventspils domes vairākums balsojot, jo dome ir mana darba devēja. Sprūdžam ir tiesības aicināt, lai tiktu sasaukta Ventspils domes ārkārtas sēde un deputāti lemtu par manu atstādīšanu," sacīja Lembergs. Tā esot speciāli sarīkota akcija, izmantojot prokurātūras celtajās apsūdzībās ietverto informāciju, kas nav pierādīta tiesā. TV pārraidēs Lembergs bieži redzams smejoties par ministra lēmumu.

Austrālijas Daugavas Vanagi dāvina grāmatas

Nacionālās aizsardzības akadēmijas bibliotēkā nonākušas Austrālijas Daugavas Vanagu dāvinātās grāmatas. Dāvinājuma lielākā daļa atceļojuši no Adelaidas Daugavas Vanagiem un Latviešu biedrības. Svinīgajā ceremonijā Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšsēdis, atvalināts admirālis Andrejs Mežmalis norādīja,

Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdis Guntis Gailītis pie Andreja Egliņa piemiņas plāksnes

dā šajā namā dzīvoja dzejnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks Andrejs Egliņš.

Akadēmīkis Jānis Stradiņš norādīja, ka pareizais laika posms, kad dzejnieks namā dzīvojis, bijis no 1998. līdz 2006. gadam. Rīgas domei vajadzētu šo kļūmi izlabot.

Piemineklis Norai Bumbierei

Jelgavā ar mēneša novēlošanos 20. oktobrī beidzot atklāts piemineklis dziedātājai Norai Bumbierei. Piemiņas zīme "...sadēdz, savu balsi meklējot...", ko veidojis Kārlis Ilē, uzstādīta lauku māzā aiz pilsētas kultūras nama. Piemineklis ir vairāk nekā sešus metrus augsta tērauda skulptūra ar bronzas kļavu lapām, tās pamatne veidota no granīta. Piemineklis tapis ar Noras Bumbieres fonda atbalstu.

Rubiks nekandidēs...

Latvijas Sociālistiskās partijas (LSP) līderis Alfrēds Rubiks darbojas Eiroparlamenta (EP) Eiropas Apvienotā kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālajā grupā. Nule viņš paziņoja, ka negatavojas kandidēt nākamajās EP vēlēšanās. Septiņdesmit septiņus gadus vecais politiķis atzina, ka lielu daļu mūža ir pavadījis dažādos vēlētos amatos. Kaut arī viņš jūtoties vēl diezgan enerģisks un pieredze arī esot uzkrāta, pēc EP deputāta pilnvaru beigām Rubiks vēloties sakārtot savu archīvu, uzrakstīt memuārus un atpūsties dabā. Patlaban nākoties rēgulāri lidot uz Briseli vai Strasbūru un strādāt tur vismaz trīs dienas nedēļā.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

Foto: Jānis Bencis

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Vēstures aukās plosītā Bauska

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

"Bauskas aizstāvjiem pret otrreizēju padomju okupāciju. 1944. 29.07 - 14.09" - piemineklis ar šādu uzrakstu atklāts 14. septembrī. Nav nedz kāškrusta, nedz pat Dzelzs krusta - tikai vairodījīš LATVIJA un Saulite - pats pirmais Latvijas ģerbonis un brīvvalsts armijas kokarde. Pieminekļa iniciātors ir leģionārs Imants Zeltiņš, kas nepilnu 18 gadu vecumā, aizstāvot Bausku, granātas sprādzienā zaudēja abas plaukstas. "Bet vēlāk uzbū-

vējis divas mājas un izaudzinājis četrus bērnus," teikts rakstā par viņu. Raksts š.g. 16. martā publicēts *Latvijas Avīzē*. Satriecošs dzīves stāsts. Ne mazāk satriecošs ir vēsturnieka Viestura Sprūdes raksts *Latvijas Avīzes* 21. septembra numurā - *Pret desmitkārtīgu pārskēpu*.

Piemineklis veltīts 300 brīvprātīgiem, kuŗi 1944. gada vasaras beigās cēlās, lai nepielautu sarkanarmijas ielausošanos Bauskā. Aizstāvju kodols bija brīvprātīgie, kuŗu vidū bija arī pusaudži. Vēlāk palīgā nāca vācu vienības un 319., 322. un 23. policijas bataljons. Pirmos divus saformēja tikai

1944. gadā, un tas, ka viņi nezko Baltkrievijā darijuši, ir pilnīgs "sviests", teikts rakstā. 23. bataljons bija uzturējies Ukrainā, "taču nodarbināts tur ar ceļu būves un fortifikācijas būvju apsardzību, ne ar pretpartizānu akcijām".

Pieminekļi nav nekā zaimojoša, jo pati vēlme nepielāaut *Baiķa gada* atkārtošanos tālaika apstākļos bija saprotama.

Pieminekļi iegravētais Kārla Ulmaņa izteiciens - *Latvijai jābūt latviešu valstij* - pamudināja kādu komentētāju tīmekli paust piedokli, ka šis citāts nav prātīgi izvēlēts, jo Bauskā pirms kaŗa dzīvoja daudz žīdu, kas tika nogali-

nāti holokaustā. Arī tie bija bausķenieki, Latvijas pavalstnieki. Bauskā pazīstams un cienīts bija rabīns Abrahams Īzaks Kuks (*Kook*), cionisma nacionāli reliģiskā strāvojuma pamatlīcējs, kas neilgi pirms kaŗa kļuva par Palestīnas (britu mandāta teritorijas) žīdu pašpārvaldes virsrabīnu.

Un te nu man diemžēl jākonstatē, ka Bauskas pašpārvalde nu jau daudzus gadus ietiepīgi iebilst pret nodomu uzcelt memorālu, pieminot 500 Bauskas žīdus, kas gāja bojā holokaustā, - kaut gan attiecīgais projekts sen ir izstrādāts un trūkst vienīgi pašpārvaldes akcepta. Skumji...

Nobeigumā - tāds kā melnais humors. Kāds man "piespēlēja" tīmekļa dzīlēs atrastu "ziņojumu" par konfliktu starp Krieviju un Latviju sakarā ar to, ka 76. gvardes

desantnieku divīzijas izlūku rotas kareivji, kas izvietoti Pleskavas apgabala Čerjochas sādžā, sava komandieŗa, gvardes kapteiņa Nikolaja Arjakova vadībā nakts tumsā veikuši zībenīgu pārgājienu Latvijas teritorijā un, sasniedguši Bausku, demolējuši "pieminekli esesiešiem", lietojot cirvus un stieņus un "piepalīdzot kādai mātelī" (acimredzot krievu lamas - t.s. mātes vārdi - F.G.). "Ziņojumam" pievienota bilde ar parakstu: "SS veterāni pieminekļa atklāšanā". Ieraugot šo bildi, es tikko valdīju smieklus: uzņēmums izdarījis pērnvasar Igaunijā, kur tika atklāts piemineklis igaunu Waffen-SS karavīriem, kas 1944. gadā cīnījās Narvas pievārtē.

Idiotisms - vai laba satira?

Franks Gordons

JAUNA BĪBELE

Religiskās apriņķīs Latvijā nūle piedzīvoja sen nepieredzētu notikumu, proti, jauna Bībeles tulkojuma prezentāciju. Būtiski ir

uzsvērt, pirmkārt, to, ka te nav iepriekšējo tulkojumu pārstrādāšanas, runa ir par oriģināltekstu tulkošanu gluži no jauna, un, otrkārt, tas ir bijis pamatīgs un ilgstošs darbs Rietumos labi pazīstamā mācītāja Juŗa Cāliša vadībā. Darbs sākās 1995. gadā un tātad ir turpinājies 17 gadu ilgamā. Procesā piedalījās pazīstami seno valodu speciālisti, tostarp Uldis Bērziņš, Knuts Skujenieks u.c. Darba laikā atsevišķas jau pārtulkotas nodaļas tika izplatītas speciālistiem, un viņu ieteikumi un rekomendācijas, kā atzīst darba grupas pārstāvji, nozīmējušas ievērojamu redīģēšanas darbu.

Sīs notikums ir sevišķi nozīmīgs tāpēc, ka latviešu valodā Bībele būtībā izdota tikai divreiz pirms tam. Protams, 17. gadsimta beigās darbu veica Ernsts Glikss, savukārt 1965. gadā trimdas latvieši izdeva pārstrādātu Bībeles tekstu, jo E. Glika vecmodīgā latviešu valoda, protams, bija krietni mainījusies. Angliski runājošie salīdzinājuma pēc var atcerēties klasisko un eleganto karaļa Džeimsa Bībeles variantu un to salīdzināt ar krietni nesmalkākiem variantiem laikā pēc tam.

Latvijā jaunais tulkojums izdots 3000 eksemplāros un divos variantos. Vienā variantā ir tā dēvētās deiterokanoniskās grāmatas vai apokrifī. Runa ir par grāmatām, kurās neiekļuva tradicionālajos Bībeles tekstos (piem., Tobita grāmata, Judites grāmata, Sālamana gudribas grāmata, Sīraha gudribas grāmata u.c.). Otrā variantā, tas ir lētāks, apokrifu nav. Man mazliet par pārsteigu mu, visi jaunās Bībeles eksemplāri tika izķerti dažu dienu laikā, jo lēti tie nebūt nav (variants ar apokrifiem maksā gandrīz 30 latus). Projekta organizētāji ir soli juši jaunu metienu nodrošināt pēc iespējas drīzāk.

Kas tad jaunajā tulkojumā ir atrodams? Jāatzīst, pirmkārt, tas

ir ļoti pilnīgi un apjomīgi anotēts. Atzīmētas tās vietas, kurās dažādās senajās valodās teksts variē, piemēram, pašā pirmajā Bībeles nodaļā: "... un Dieva gars lidinājās pār ūdeņiem", - bet zemsvītras atsaucē ir minēts, ka vārdu „gars” var arī tulkot kā „vējs”. Autori informē, ka „zemsvītras piezīmēs doti alternatīvi tulkojumi, vārdu etimoloģija un semantiskās nozīmes, dažāda rakstura paskaidrojumi un norādes uz tiem senajiem manuskriptiem, kas nav iekļauti pamatteksta oriģinālvalodā”.

Par to, cik pamatīgs šajā sakārbijs pētnieciskais darbs, varam spriest pēc tā vien, ka pētīti ir dokumenti akadiešu, aramiešu, armeni, ebreju, etiopiešu, ēģiptiešu, grieķu, gruzinu, latīnu un sirišu valodā. Aramiešu valodā, piemēram, runājis Jēzus Kristus. Netālu no manas mājas mājas Čikāgā ir baznīca, kurā dievkalpojumi notiek „mūsu kunga” valodā, un, tur gaŗām ejot, es vienmēr pārdomāju, vai tā tomēr nav milzīga ārišķība, jo diez vai vietējie iedzīvotāji ir īpaši aramiešu valodas pārzinātāji. Jaunā Bībeles tulkojuma autori ir bijusi tik apzinīgi, ka meklējuši pirmavotus visur, kur vien tie rodami, un pieļaušim, ka latviešu vidū nemaz nebjāt tik viegli atrast visu minēto valodu speciālistus, vēl jo vairāk tāpēc, ka arī alfabetā dažādajās valodās atšķiras.

Bībeles tekstu pazinējiem, tā projekta prezentācijas kontekstā vēstīja māc. Cālitis, šis tas jaunā tulkojumā varētu būt neierasts vai pat „šokējošs”. Piemēram, viņš cītēja baušķus, kur teksta „Tev nebūs nokaut” vietā tagad ir „Nenogalini!”, „Tev nebūs nepatiessi liecību dot pret savu tuvāku” vietā „Nedod pret savu tuvāko meligu liecību!” u.tml. Mainījies arī labi pazīstamā Jēzus kalna sprediķa teksts, kur vecajā variantā dažādu kategoriju ļaudis apakstīti ar vārdu „svētīgi”, bet jaunajā tulkojumā viņi ir „laimīgi”. Sprediķa vecajā variantā: „Savu muti atdarījis, viņš tos mācīja.” Jaunais variants: „Un viņš sākatos mācīt.” Vārdu sakot, vienkaršāka valoda, un „svētīgi” un „laimīgi” gadījumā - acimredzot

pareizāks tulkojums no attiecīgā teksta oriģinālvalodas vai vismaz cits tulkojums.

Latvijā garīdznieku kopiena jauno tulkojumu nav uzņēmusi ar vienprātīgu sajūsmu. Latvijas luterānu archibīskaps Jānis Vanags kādā intervijā teica, ka „šis tulkojums latviešiem ir liels notikums. Man tas tiešām patīk. Lai arī neierasts, lai gan žēl „zelta pantu,” kurus zinu no galvas večajā formā, šis tomēr ir daudz vieglāk lasāms, izteiksmīgāks, uzrunā emocionālāk. Liela daļa Vecās Derības ir dzeja, un jaunajā tulkojumā tā ir nevis vienkārši pārtulkota, bet atdzējota.” Taču pēc tā vien nav secināms, ka jaunais tulkojums tūdaļ tiks izmantots visās baznīcās un draudzēs, sākat jau ar to, ka grāmata ir pietieki dārga vienā eksemplārā, - cik dārga tā ir daudzos simtos eksemplāru, to ktrs lasītājs sapratīs pats.

Par archibīskapa minētajiem „zelta pantiem” man jāpiekrit, - ir mazliet žēl atteikties no sen jau ierastajiem variantiem. Rīgas Sv. Glābēja anglikānu baznīcā, ko vada māc. Cālitis, mēs jau kādu laiku izmantojam jaunu, vienkāršāku un „modernāku” tēvraizes variantu, vārdu „thy” vietā lietotoj „you” u.tml. Bībeles centrālā vēsts no Jāņa evāngelija karaļa Džeimsa variantā skan: „For God so loved the world, that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life,” - un tas ir krietni elegantāk un ceremoniālāk par jaunāku variantu: „For God loved the world so much that he gave his only Son, so that everyone who believes in him may not die but have eternal life” (latviešu variantā: „Tev nebūs nokaut” vietā tagad ir „Nenogalini!”, „Tev nebūs nepatiessi liecību dot pret savu tuvāku” vietā „Nedod pret savu tuvāko meligu liecību!” u.tml. Mainījies arī labi pazīstamā Jēzus kalna sprediķa teksts, kur vecajā variantā dažādu kategoriju ļaudis apakstīti ar vārdu „svētīgi”, bet jaunajā tulkojumā viņi ir „laimīgi”. Sprediķa vecajā variantā: „Savu muti atdarījis, viņš tos mācīja.” Jaunais variants: „Un viņš sākatos mācīt.” Vārdu sakot, vienkaršāka valoda, un „svētīgi” un „laimīgi” gadījumā - acimredzot

baznīcu, kurās arvien izmanto karaļa Džeimsa Bībeli. Starp citu, brīdi, kad pašreizējais ASV prezidents Baraks Obama stājās amatā, viņa roka zvēresta laikā bija tieši uz tā, nevis uz cita tulkojuma.

Taču, manuprāt, te nu nav ne mazākā iemesla īpaši iespringt, jo kas galu galā tā Bībele tāda ir? Manā uztverē šajā grāmatā apvienotas instrukcijas par to, kā dzīvot nomadu vidē pirms vairākiem tūkstošiem gadu (Mozus 3. grāmatā papildus visām instrukcijām par to, ko ēst un ko neēst, ir arī atrodamas instrukcijas - kā rīkoties, ja vannas istabā cilvēks atrod mīltrasu), un krietna deva dailīliterātūras. Piemēram, četrus evāngelijus, visticamāk, rakstījuši cilvēki, kuŗi Jēzu personiski nedz pazina, nedz arī savām acīm bija redzējuši. Ar to es nebūt nevēlos teikt, ka viņi visi kaut ko ir izdomājuši tīri no nekā, - nē, viņi pierakstīja citu cilvēku nostāstus, un mēs visi zinām, ka jebkurš stāstījums vismaz detaļās un nīansēs var krietni mainīties, kad cilvēks tkaut ko stāsta citam - nākamajam, tas savukārt nākamajam, nākamais - vēl nākamajam.

Vecājā Derībā ir stāsti par cilvēkiem, kuŗi dzīvojuši 900 gadu ilgamā (dailīliterātūra), un par plūdiem, kas pārklājuši visu pasaules virsmu (dailīliterātūra). Katrā ziņā būtu ļoti grūti apgalvot, kā to dara Amerikas apdzīvītie „kristieši”, ka Bībelē ir teksts, ko Dievs kādā dienā, kad viņam nav bijis nekā labāka, ko darīt, nodiktejīs sekretārei un viņa vārds vārdā to pierakstījis un izplatījis visā pasaulē, un tāpēc ikkātrs vārds, kāds minētajā grāmatā atrodams, ir svēta un neapstrīdama patiesība. Šis apgalvojums sabrūk, kaut vai domājot par to, kādi katrā evāngelijā ir

attieci un viņi apgalvojumu, ka „ne jau homoseksuālisms nodarbina mūsu prātus, bet gan šo homoseksuālo attieci un dzīvesveida cildināšana un propaganda”. Tas tomēr ir un paliek tas pats homoseksuālisms, par ko cilvēki tik ļoti satraucas. Viņiem es ieteiktu vēlez aplūkot iepriekš minēto tekstu no Jāņa evāngelija par jēdzienu „ikviens”. Ieteiktu arī necensties monopolizēt jēdzienu „kristietis”, kā māc. Pavlovičs to dara teiku māc. „Kristiešu ieskatā homoseksuālisms ir grēks.” Pasaulē ir ļoti daudz kristiešu, kuŗi nav tādā ieskatā.

Bet par jauno Bībeles tulkojumu ir prieks, lielākoties tāpēc, ka māc. Cālitis atšķirībā no dažāda laba cita ir gaišs, iecietīgs, īsts mūslaiku mācītājs, un, ja arī viņu no Vanaga luterāniem izslēdza, viņš tik un tā ir lielisks mācītājs un tik ļoti erudīts, ka tiesi viņš bija pareizais cilvēks, kuŗam vādit Bībeles tulkošanas komisiju. Paldies par darbu! Latviešiem tagad Bībeli lasīt būs vieglāk. Nezinu, cik drīz jaunais tulkojums būs pieejams tautiešiem arzemēs, bet vēlreiz - paldies!

Kārlis Streips

„Šī dzīve – brīnumainais ceļš uz mājām”

Dzejnieci Veronikai Strēlertei – 100

„Es nešķiroju dzejnieci no cilvēka. Es domāju, ja cilvēks raksta dzeju, tad viņš ir radīts kā dzejnieks, un tas nāk pie cilvēcīgā klāt,” teikusi dzejniece Veronika Strēlerte, kuŗai šoruden svinētu simtgadi.

1912. gada 10. oktobrī Dobelē rakstveža ģimenē piedzima meitene, kuŗai tika dots vārds Rudite, vēlākos gados pazīstamā dzejniece Veronika Strēlerte (prec. Švābe; Johansone). Jau agrinā bērnībā nākas pieredzēt bēglu gaitas Valkā, vēlāk Krievijā; pēc neatkarīgas valsts proklamēšanas ģimene atgriežas Latvijā. Topošā lirike mācās Jelgavas 4. pamatskolā, Auce pamatskolā, Jelgavas 2. Valsts ģimnāzijā un Rīgas 2. Pilsētas vidusskolā. Jau skolas gados rāsās interese par literātūru un rodas pašas pirmie literārie mēģinājumi, kurus atzinīgi novērtējis viņas skolotājs, rakstnieks Valdemārs Dambergs. Dzīmtās puses daba, mežs, Auce, Jelgava, Zemgales līdzenuums vēlākos gados „ieskanas” dzejas rindās. Līdzās dabas vērojumam un tvērumam vēlāk „ieskanas” arī pilsešta, kuŗa glabā „dusošas dvēseles kā jūra gliemežnīcas”; „kur es, pilsēta? Tu bēdz un zūdi man, Tik tava dvēsele visapkārt dzied un skan” līdz pat sāpēm – „mana pilsēta deg”. Agri meitenē rāsās interese par valodām, ar vārdnīcas palidzību viņa sāk lasīt vācu un franču literātūru oriģinālvālodā, un vēlāk lirikā ieskanas arī kaut kas no viduslaikiem. Pag. gs. 30. gadu sākumā tiek sāktas romānu filoloģijas studijas Latvijas Universitātē (beigusi 1941. g.) un studiju laikā rūpigi iepazīta franču lirika, īpaši simbolistu dzeja. Par traģisku pavērsiena punktu topošās dzejnieces pasaules uztverē kļūst milotās māsas Helmas nāve, ievilkot arī eksistenciālās zīmes – *kad aizvērsies šī pasaule kā dārzs / un mani neatturēs no tā ceļa plaša/ neviena roka vairs, neviena dvaša.*

1935. gadā literārajā mēnešrakstā *Daugava* lasāmas jaunās dzejnieces pirmās publikācijas. Tās tika pamanītas, novērtētas. Tolaik tik bagātīgajā un daudzveidīgajā latviešu lirikā bija parādījusies jauna balss. Viesturs Vecgrāvis atzīst, ka Veronikas Strēlertes pasaules izjūtas dzīlumam, poētiskajam smalkumam un atklātībai ir maz līdzinieču 20. gadā simta latviešu liriku vidū.

Veronikas Strēlertes dzīve un literārā jaunrade veidojās dalīti – Latvijas laiks, kad izdoti divi dzejnieces krājumi – „Vienkārši vārdi” (1937) un „Lietus lāse” (1940), kuŗos galvenās temas – dzīve, cilvēks, daba, dzīmtā zeme un mīlestība – bija tvertas caur personisko pārdzīvojumu prizmu. Pēc pirmā krājuma iznākšanas Jānis Grīns uzsvēra, ka Strēlertes dzeja parāda poētikas, valodu, mākslas teorijas, filozofijas noziegumus studijas, nevainojamu dzejnieces formu, kurā pasaule skatīta likteņa un cilvēka garīgās evolūcijas mijiedarbē. Otra krājumu papildināja dzīvības un nāves dualitāte, elēģisks apcerīgums, sava veida himniskums. Padomju gads un vācu okupācijas laiks dzejnieciei aizritēja, strādajot žurnālā *Mana Māja* un publicējo-

ties samērā reti, tomēr tieši šajā laikā tapušie dzejoli pamatos veido trešo, jau svešumā izdoto krājumu „Mēness upe” (1945).

Otru daļrades pusi veidoja svešuma gadi, kas aizritēja it kā netālajā Zviedrijā, Stokholmā. Veronikas Strēlertes liktenis līdzīnās daudzo trimdinieku grūtajai gaitai svešumā: *Ar viņu pukstieniem man reizē asins rit, mums visiem vienam cēlam kājas autas,/no vienas zemes mēs, no vienas tautas.* 1944. gada rudeni viņa dodas uz Vāciju, kur Berlīnē strādā laikrakstā *Daugavas Vanagi*, tomēr pēc Berlīnes bombardēšanas 1945. gada 10. martā atgriežas Latvijā – tur beidzamo reizi satiekas ar vecākiem, piedalās literāros sarīkojumos Liepājā, Ventspilī un Talsos, bet 8. maijā nedrošā motorlaivā dodas pāri jūrai uz Zviedriju, aiz sevis atstājot degošo Kurzemes krastu, kas spilgti ienācis arī dzejas rindās. Lasītajū spēcīgi uzrunā dzejoli, kuŗos ierakstīts rūgtais piespedu ceļš pāri jūrai, dzejā ir skaudra patiesības apziņa par ilgstošu, rūgtuma pilnu trimdas laiku bez illūzijām, kad pat laiks kļūst svešs, kad laiks dzejniekam „liek citus ieročus rokās”, jo „pamatī ir sklotī”.

Pirmie grūtie iedzīvošanās gadi, ikdienas rūpes un alkas pēc latviskās gara pasaules: pretstati, kuŗus iezīmē svešums. Zviedrijā dzejnieci Veronikai Strēlertei nācās strādāt dažādus darbus (bijusi arī apkalpotāja, trauku mazgātāja), tuvāks bijis korrektors un tulkojās darbs apgādā „Daugava” un lekcijas par latviešu valodu un literātūru Stokholmas universitātē. Tomēr savā veidā garīgs glābiņš bija latviskās kultūras piepildītā Stokholma ar tās kultūras cilvēkiem, kas 1945. gadā nonāca tur un bija pretmets zviedriskajai ikdienai.

Arī svešumā top jaunas dzejas rindas. Tās lasāmas latviešu trimdas periodikā ne vien Zviedrijā, bet jo plaši Vācijā un pat tālajā Austrālijā. Svešumā iznāk arī jaunas grāmatas, tomēr dzejnieci nomāc bažas – nerāsās īstās domas, nerodas īstie vārdi. Svešums it kā tur ciet. 1947. gadā laulībā ar literāturzinātnieku, eseistu un kultūrvēsturnieku Andreju Johansonu (1922–1983) piedzimst dēls Pāvils. Dzīve turpinās. Un krāsas pelēkumā reizēm jāmācās meklēt katram pašam – sevi, ġimene, mājā un gara pasaule.

Svešumā iznāk vairāki dzejas krājumi – „Mēness upe” (1945, atk. 1997), izlase „Sudraba ūdeni” (1949), „Gaismas tuksneši” (1951), „Žēlastības gadi” (1961), „Pusvārdiem” (1982). Jāpiebilst, ka dzejolū krājumu virsraksti ir dziļi jēdzieniski un simboliski, atsevišķi izdota balāde „Bruņu kalps” (1953), un tad loks it kā noslēdzas – dzejas izlases „Mans laiks” (1992), „Dzeja” (2003), „Lirika” (2004) tiek izdotas Rīgā. Nozīmīgs un gaidīts notikums bija 2008. gadā literāturzinātnieces Ievas E. Kalnīnas sastādītais Veronikas Strēlertes Rakstu 1. sējums, kas tomēr līdz šim palicis arī pēdējais, kaut darbs turpinājies. Svešums dzejas noskaņā, toņos un pustoņos, izteiksmē ieņesa jaunus nospiedumus, ap-

ties samērā reti, tomēr tieši šajā laikā tapušie dzejoli pamatos veido trešo, jau svešumā izdoto krājumu „Mēness upe” (1945). Otru daļrades pusi veidoja svešuma gadi, kas aizritēja it kā netālajā Zviedrijā, Stokholmā. Veronikas Strēlertes liktenis līdzīnās daudzo trimdinieku grūtajai gaitai svešumā: *Ar viņu pukstieniem man reizē asins rit, mums visiem vienam cēlam kājas autas,/no vienas zemes mēs, no vienas tautas.* 1944. gada rudeni viņa dodas uz Vāciju, kur Berlīnē strādā laikrakstā *Daugavas Vanagi*, tomēr pēc Berlīnes bombardēšanas 1945. gada 10. martā atgriežas Latvijā – tur beidzamo reizi satiekas ar vecākiem, piedalās literāros sarīkojumos Liepājā, Ventspilī un Talsos, bet 8. maijā nedrošā motorlaivā dodas pāri jūrai uz Zviedriju, aiz sevis atstājot degošo Kurzemes krastu, kas spilgti ienācis arī dzejas rindās. Lasītajū spēcīgi uzrunā dzejoli, kuŗos ierakstīts rūgtais piespedu ceļš pāri jūrai, dzejā ir skaudra patiesības apziņa par ilgstošu, rūgtuma pilnu trimdas laiku bez illūzijām, kad pat laiks kļūst svešs, kad laiks dzejniekam „liek citus ieročus rokās”, jo „pamatī ir sklotī”.

V. Strēlertes dzejoli – tas ir liktenis, atbildes Dievam un laikmetam par to, ka ir iespējams izdzīvot, ka ir pat pienākums ar savu dzīvi teikt patiesību par laiku, kad tik bieži ir pagurts, tai pēc gārām, aizmirsts, nodots un zaudēts. V. Strēlertes dzeja nav formas jēdziens, tas ir smallkjūtīgs atgādinājums mūsdienu cilvēkiem nepazaudēt mūžīgās vērtības, nepaļauties lietu verdzībai, neļauties sašķeltībai un neurasētēnišķīzītībai” (V. Vecgrāvis).

„V. Strēlertes dzejoli – tas ir liktenis, atbildes Dievam un laikmetam par to, ka ir iespējams izdzīvot, ka ir pat pienākums ar savu dzīvi teikt patiesību par laiku, kad tik bieži ir pagurts, tai pēc gārām, aizmirsts, nodots un zaudēts. V. Strēlertes dzeja nav formas jēdziens, tas ir smallkjūtīgs atgādinājums mūsdienu cilvēkiem nepazaudēt mūžīgās vērtības, nepaļauties lietu verdzībai, neļauties sašķeltībai un neurasētēnišķīzītībai” (V. Vecgrāvis).

Viņa dīvēta par robežu dzejnieci, kas stāv uz robežām un vēro abpus. Raugās dzīvē un, tuviem cilvēkiem aizejot, ieskatās arī aiz..., dodoties svešumā, par robežu kļūst jūra – vārti, žogs, kas noslēdz no mājām, no Latvijas. Lalita Muižniece atzīst, ka, sākusi ar klasiski kanoniskām formām, katrā nākamajā krājumā vairāk atkāpdamās, dzejniece meklējusi un atradusi jaunus izteiksmes veidus.

Viņa bija dzejniece ar Dieva dotu talantu, nebija daudzrakstītāja, taču ļoti milējusi dzīvi vienātās izpausmēs. Dzejnieces līrikā ir jāieklausās: smalki izstrādāta forma, klusināti smalka izteiksmē, vārda jēdzieniskais dzīlums, klusums un iejūta. Dzejā saplūst reālitāte un sapnis, laikmetīgais un mūžīgais, vienīgi cilvēks reizēm jūtas tik vientulš šajā Dieva pasaule. „Tikai pamazām jāuzrok īstie toni, jāiedzīlinās noskaņās un jušanās,” svešumā pauðusi dzejniece.

Trimdas līrikā dzejas noskaņā, motīvos un izjūtas var atrast daudz līdzīga, bet kā būt īpašam, atrast to savu skanējumu, to – kā uzrunāt lasītāju, klausītāju? Veronika Strēlerte to ir spējusi: klu-

tika literāri sarīkojumi Jāņa Aku-ratera mūzejā un Rakstnieku namā; Dobeles kapsētā, dzejnieces atdusas vietā, tika atklāts tēlnieka Viljā Titāna veidots piemineklis, literārā mēnešraksta *Karogs* oktobrā numurs bija veidots, atminoties dzejnieci. Diemžel dzejnieces simtgade Latvijā aizritēja savā veida klusumā. Dzimtajā Dobelē, pie nama Brīvības ielā 3a, kur dzimusī dzejniece, tika atklāta piemiņas plāksne, nolikti ziedi atdusas vietā un dzejniece pieminēta atmiņu pēcpusdienā Dobeles novada centrālajā bibliotēkā.

Dzejnieci Veroniku Strēlerti atminējās arī Stokholmā. Atliek vēl cerīgi gaidīt solīto Rakstu otro sējumu (novembrī) un dzejnieces un tulkojās Margitas Gūtmanes atmiņu grāmatu par dzejnieci Veroniku Strēlerti „Dzīve ir viens vella izgudrojums” (šoziem). Tomēr paliek gruzdoša sajūta, ka neprotam, nespējam novērtēt savu literāro mantoju-mu un štos mirklos plašāk atgādināt, stāstīt, lasīt, rosināt interesī par dzejniekiem un rakstniekiem, kuŗi veido mūsu nacionālo literātūru, kuŗi cauri grūtībām, svešuma sāpēm un tēvzemes il-gām spēja nepazust citu valodu un tautu vidū. Atgādināt, cik reizēm nenovērtēta vērtību vērtība ir dzimtā valoda.

Dzejniece Aina Kraujiete Veroniku Strēlerti raksturoja kā daijuma atklājēju, atzinu krājēju ar „tūkstoš atklāsmēs dzīvotu dzīvi”, kas ietverta dzejā; Margita Gūtmane viņā saskatīja rūgtu skeptīķi, atvešinātu no cilvēkiem un nepiederīgu laikmetam; Jānis Grīns raksturojis Veroniku Strēlerti kā analitisku un intuitīvu tautas un cilvēka likteņcelā teicēju; Anna Dagda kā eksisten-ciālo zīmju tulkojātu, bet Jānis Rudzītis – kā aristokrātisku ere-mīti. Tas liecina, ka Veronikas Strēlertes dzeja sniedz interpretācijas iespējas, izgaismojot vienu vai otru viņas personības/daijrades šķautni. Bet centrā paliek cilvēks sava laikmeta griežos, dvēsele, personība, esības jēga, pietāte, klusuma apjausma (spēja saklausīt, dzirdēt, ieklausīties), liktenis un Dievs pār visu – „Par-teicies Dievam par to” (par dzīvi). *Dažas sejas es atradu, daudzas pazaudēju, /Viena mani pavada visur.* Veronikas Strēlertes dzeja ietvei cilvēka dzīvi (mūžu, likteni) – cilvēka īslaicīgumu un mūžības alkas – dzīve, krāšņa un bargā, /tomēr tev uzticos es. Kādā sarunā dzejniece pati teikusi, ka viņas dzīve ir izteikta dzejā. Tā-tad ceļš uz dzejnieces personību ejams rokrokā ar dzejā.

*Dzīvot, it kā manis nebūtu.
Iejaukt elpu citu dvašā.
Nolūkoties raibā lauzu spēlē
Kā no tumšas skatītāju telpas.
Visu redzēt, apjaust, minēt mīklas,
Palikt ārpus lielo viļņu loka,
Staigāt nemanot un, kad būs jā-
iet,
Aiziet nemanot, uz pirkstu galiem.*

Sveicot dzejnieces tuviniekus un viņas dzejas draugus Latvijā un ārpus tās,

Inguna Daukste-Silasproģe

Jauns projekts par trimdas mūziku

Daiņa Mjartāna saruna ar dokumentālo filmu režisori un operātori Māru Pelēci no Mineapoles (ASV)

Latviešu dziesmu svētkos Milvokos tu intervēji dzejnieku Juri Kronbergu, kā arī pažīstamus trimdas populārās mūzikas pārstāvju. Vai vari pastāstīt par savu jaunāko projektu?

Es, Mārtiņš Šimanis, un Korijs Avots (*Cory McLeod*) veidojam isfilmas un filmējam video par trimdas mūzikas vēsturi un trimdas mūzikiem.

Kā radās šāda ideja? Sēžot un klausoties „Trīs no Pārdaugavas”?

Apmēram tā. Es Latviešu fondam iesniedzu pilnmetrāzas filmā lidzīgu projektu jau 2004. gadā, bet tas viiss tika nolikts pie malas, jo nepiešķira atbalstu. Nolēmu piestrādāt ar citiem projektiem – sevišķi ar *Souvenīri*. Šis projekts veiksmīgi gāja uz priekšu, jo bija atbalsts. Trimdas mūzikas projektu iesniedzām šogad Latviešu fondam, Latviešu organizāciju apvienībai Minesotā (LOAM), un arī TILTAM. Un TILTS bija pirmie, kas atbalstīja, tad LOAM.

Man vienmēr mīļa ir bijusi Trimdas populārā mūzika, interesē ne tikai diskografija, man patīk aprunāties ar cilvēkiem, kā mūzika ir tapusi, kā teksti ieskaņoti, kā mūziku sešdesmitajos un septiņdesmitajos gados ieskaņoja – mājas studijās. Tā ir mūsu vēsture, tāpēc mani tas arī interesē, jo katram laikmetam ir sava mūzika, savi techniskie risinājumi. Pagājušo vasaru, sēžot ar Mārtiņu Šimanu „Atbalsī” pie Gařezera, sākām spriest par Ilmāra Dzena platēm un par to, ka viņš lietojis instrumentus, kas nebija raksturīgi latviešiem. Tekstos viiss ir latvisks, bet viņš paņem kaut ko

Bijušie rokgrupas „Akacis” mūziķi Gatis Gaujenieks un Arnolds Kārkli tagad mūzicē pazīstamajās Latvijas grupās „Ilģi” un „Otra puse”

no tās vides, kur pats dzīvo, un izveido ko jaunu.

Jūs vēlaties radīt virkni isfilmu, kas būs redzamas tīmeklī. Kas ir tās personības, kuŗas jūs intervējat?

Vispirms jau pašus mūzikus. Piemēram, intervējām Gati Gaujenieku un Arnoldu Kārkli (Akacis), arī tekstu autorus. Visiem, ar kuŗiem satiekos, es saku, ka mēs cēnšamies dzīlāk iepazīties, jo bieži vien var parunāties stundu, bet otrā, trešā stundā vēl vairāk var uzzināt par sīkumiem, kas pašam to radītajam neliekas būtiski. Mērķis ir radīt isus sižetus starp sešām un desmit minūtēm un tad salikt kopā filmā tiem, kuŗi

varbūt nevar tīmeklī mūsu materiālu noskatīties.

Ar fotografijām ir vienkāršāk, taču vislielākās grūtības būs iegūt filmētu materiālu, teiksim, no Akača, *Frikadelu zupas*, *Arvīds un Mūrīteji*, *Trīs no Pārdaugavas* koncertiem. Tu droši vien aicinātu lasītājus, ja viņiem ir ar video un filmu kamerām uzņemti materiāli no sešdesmitajiem, septiņdesmitajiem un astoņdesmitajiem gadiem, nodot tos tavā rīcībā?

Tieši tā. Un labi, ka šodien varam to pārrakstīt pa taisno HD. Mēs to atlīdzinātu, bet, ja materiāls nav pārrakstīts digitāli, tad mēs vēlētos palīdzēt: teik-

sim, ja cilvēkam ir vecās filmīnas vai video, kas nav šodien viegli sastopami, un ja tas projekta iederētos, tad varat mums atsūtīt ar apdrošinātu pastu, un mēs oriģinālo materiālu aizsūtīsim atpakaļ, kā arī kopiju, kā noskatīties pašus DVD. Un, ja cilvēks negrib sūtīt oriģinālu, mēs varam piezvanīt un viņa pilsētā uzzināt, kur to vislabāk var izdarīt; ja persona pati vēlas to aizvest, mēs par to samaksātu. Bet lai tas būtu augstākajā kvalitātē (HD), jo bieži vien cilvēki nem un ieraksta uzreiz DVD.

Kādus mūzikus tu gribētu intervēt, kuri varbūt nav tik bieži sastopami latviešu sa biedrībā?

Dziesmu svētkos bija dzejnieks un dziesmu tekstu autors J. Kronbergs, V. Baumanis (*Trīs no Pārdaugavas*), arī G. Gaujenieks un A. Kārkls. Ľoti vēlamies satikt arī Ilmāru Dzeni, kuŗam man vēl jāuzraksta. Bauņa kungs atnāca uz interviju, un viņam jau bija DVD ieraksts ar materiāliem, viņš man iedeva liela formāta fotogrāfijas, ko ieskanēt. Tātad mums jau ir ar ko strādāt.

Pirmā trimdas rokgrupa bija *Saules brāļi*, kur spēleja brāļi Graši. Tas bija ļoti, ļoti sen, un jāšaubās, vai ir saglabājušies filmēti ieraksti...

Jā, un ir grupas, kuŗas savas dziesmas pat neieskaņoja audio variantā... Tagad mēs varam viņu stāstīto ierakstīt video.

Skatoties nākotnē, šī nav tava vienīgā iecere. Filma *Suvenīrs* ir labāk pazīstama, bet tu strādā arī ar citiem projektiem.

Suvenīrs būs šoruden redzama divos festivālos ASV, filma tātad joprojām tiek izplatīta. Nākamo vasaru, kad būšu Latvijā, atkal piestrādāšu ar projektu „Burts”, tā ir dokumentāla filma par burvestībām Latvijā. Dzivojot Latvijā, nākas saastapties ar dažādiem ticējumiem, sakāmvārdiem, tīcību pūšotājiem, tāpēc man radās jautājums: kādā limenī tie tiek lietoti un kādu lomu ieņem cilvēku ikdienā?

Informāciju par „Trimda Dimd!” varat atrast *Facebook* „MaraPele Films”;

epasts marapelefilms@gmail.com un drīzumā www.trimdadimd.com

PALĪGĀ!

Lasot Latvija avizes, bieži vien brīnos, kāpēc esmu iedomājies, ka vēl protu latviski, ja katrs trešais (nu varbūt katrs piektais) vārds gandrīz vai jāmeklē svešvārdu vārdnīcā! Atklāti sakot, ja neprastu angļu, pusi laika pavadītu nezinā par rakstu saturu. Diemžēl arī mana krievu valoda ir „priekš kāķiem”, tāpēc varbūt lasīt Vācijā izdotās avizes? Kāda zinīga persona, kas lasa vairākus vācu laikrakstus, dzirdot manas vaima-

nas, paskaidroja, ka avizes arī Vācijā, gluži tāpat kā Latvijā, esot piebārstītas ar dažādiem svešvārdiem vietā un nevietā, lai gan gluži labi varētu lietot vācu valodas vārdus. Gandrīz varētu teikt, ka tāda parādība ir jaunākais starptautiskais modeļi kliedziens.

Tomēr negribas tik viegli atzīties, ka mana latviešu valoda kļuvusi aizvēsturiska! Protams, jaatzīst, ka valoda mainīs, pie-mērojas ikviema laikmeta attī-

tībai dažādās nozarēs, jo līdz ar dzīves apstākļu mainīm un technoloģisko attīstību ikvienā informācijas laukā jāatrod arī pareizais apzīmējums un izteiksmes veids. Taču vai jāpalaugas tikai uz dažādu svešvārdu lietošanu sakropļotā latviskotā versijā?

Gribēdams labāk izprast mūsdienu parādības un maiņas valodā, gribu lūgt lasītājus palīdzēt atrast pareizos nosaukumus šādiem „stila ziediem” (zīnāšanai – nevienu no tiem neatrādu izcilu valodnieku Valerijas Bērziņas-Baltiņas un Jāņa Bičoļa sastādītajā un Amerikas

latviešu apvienības 1993. gadā izdotajā „Latviešu valodas vārdnīcā”; protams, tā nav svešvārdu vārdnīca): *aspirēts*, *avioreiss*, *bestsellers*, *bodibildings*, *bras-bends*, *briefings*, *dembelis*, *džems*, *ekvinokcija*, *ekshūmēt*, *escalēt*, *flamme*, *fuktiks*, *glamūrs*, *ģenerēt*, *impīcments*, *iniciēt*, *kait-bordists*, *kaitsērferis*, *kerzenieks*, *kičīgs*, *klipsis*, *kohēzija*, *konsenss*, *kreativitāte*, *kvartinants*, *ļementars*, *macbumba*, *mačs*, *marketing*, *meikaps*, *monitorings*, *ot-kats*, *neordinārs*, *performance*, *puzzle*, *raiders*, *rallījs*, *reanimēt*, *reids*, *reittings*, *samits*, *serviss*, *spikers*, *sroks*, *stresains*, *superīgs*,

šķrobe, tabuizēts, tvīteris, točka, vindserfings.

Pietiks. Lasītājiem, kuŗi prot angļu valodu un ir apveltīti ar labām mīklu minēšanas spējām, nebūs nekādu grūtību uzminēt, ko nozīmē modernie „jaunvārdi”, kaut reizēm „jaunvārda” nozīmē būs atkarīga no teikuma saturā. Varbūt vienam otram gan mazliet iesāpēsies ausis un mēle sametīties mezglā, tos izrunājot.

Vēlēdamies pārliecināties par lasītāju minēšanas spējām, lūdzu atminēt arī šo mīklu: kāda ir vārda „epel” oriģinālā rakstība angļu valodā?

Ziņkārībā galvu groza Smīns

AICINĀM PIEDALĪTIES!

Eiropas Valodu dienās jau tradicionāli tiek izsludināts konkurs skolu jaunatnei. Labākie konkursa darbi jau vairākās gadus tiek apkopoti un izdoti krājumā. Šogad konkursa temats „Latvija, es esmu tavs bērns”. Konkursā aicināti piedalīties skolēni no Latvijas un ārvalstīm. Darbus gaidīsim **līdz 18. novembrim**.

Konkursa nolikumu sk. mājaslapā www.valoda.lv

Jau iznākuši skolēnu labāko

darbu krājumi „Mana valoda ir mans gods”, „Iededzies par savu tautu, valsti un valodu”, „Ko, Latvija, Tev varu dot?”. Izdots arī tulkošu variants ar tekstu latviešu, angļu un franču valodā „Mana valoda ir mans gods. My Language: A Matter of Honour for Me. Ma langue est mon honneur”. Sagatavošanā ir krājums „Starp tevi un mani ir valoda”. Ar grāmatām arī var iepazīties Latviešu valodas aģentūras mājaslapā.

Rīgas Brāļu kapos atsevišķā nodalījumā guldis 41 latviešu gaisa spēku izpalīgs. Viņi tika nogalināti krievu lidmašīnu uzbrukuma laikā 1944. gada 19. septembrī Mazās Nometņu ielas kazarmās (evakuētās Holms teksstilrūpnīcas pagalmos) pie Māras diķa Pārdaugavā.

Kā iepriekšējos 18 gados, arī šogad 19. septembrī Brāļu kapos pulcējās vācu gaisa spēku izpalīgos mobilizētie latviešu zēni, tagad sirmgalvji, lai kopā

19. septembrā atcere

ar piederiņiem un viesiem pie minētu un godinātu kritušos karā biedrus.

Atceres brīdi ar attiecīgu programmu kuplināja Rīgas Karavīru biedrības un Mežaskolas koņi. Mežaskolas zēni stāvēja sardzē pie Latvijas karoga.

Piemiņas vārdus teica ģenerālis Juris Vectirāns un Saeimas deputāti Inguna Rībena un Raitis Dzintars. Pirmajā gaisa spēku izpalīgu piemiņas sarīkojumā 1994. gadā Brāļu kapos

bija pulcējušies ap 400 bijušo izpalīgu no Latvijas un no ārzemēm. Šogad bijām ieradušies tikai seši sirmgalvji apmēram no 4200 zēniem, kas bija 16 un 17 gadus veci, kad vācieši viņus mobilizēja dienestam 1944. gada vasarā.

Uz tikšanos atkal 2013. gada 19. septembrī pulksten 12.00!

A. Lielkājs,
saieta dalībnieks

Mūzejs „Latvieši pasaulē” būs Cēsis

Šādu vesti izdzirdēja „Latvieši pasaulē - mūzejs un pētniečības centrs” (LaPa-MPC) sapulces dalībnieki, kas 8. oktobra pēcpusdienā bija sanākuši „Mākslas mūzeja Rīgas Birža” telpās. Sapulci sasauc LaPa galvenie dzinējēspēki Maija Hinkle un Ints Dzelzgalvis, kas tikko atgriezušies no gadskārtējas starptautiskas konferences Krakovā, ko angļiski sauc *Association of European Migration Institutions Annual Meeting and Conference, 2012*, bet ikdiņā liejo tikai pirmo burtu salikumu AEMI.

Kad sapulces kvorus (17 dalībnieki) ir sanācis, valdes priekšsēde Maija Hinkle atklāj sapulci ar pāris apsveikuma un pateicības vārdiem un tūlīt arī kēras pie paredzētās darba kārtas. Veikli tiek ievēlētas sapulces vadītāja Vita Ozolina un sekretāre Maija Krūmiņa, kā arī divi jauni valdes locekļi un revidente. Valdē darbu sāks Valdis Bērziņš, kas tikai pagājušā rudenī atteicās no Latviešu fonda padomes priekšsēža amata, un Antra Čelmiņa no Kānadas, kas jau mūzejā LaPa ir pazīstama kā centīga darbiniece. Seko revidentes Ināras Reines ievēlešana, un mēs esam nonākuši pie darba kārtas interesantākiem punktiem.

Vispirms priekšsēdes kopsavilkums par pagājušā gada darbību. Tas man liekas gana bagātīgs un interesants. Padarīts ir daudz, bet kā vienmēr vēl darāmā ir daudz vairāk. Pagājušā gada nogalē Nacionālā archīva telpās sarikota izstāde „Latvieša stāja svešumā”, kurās mērķis bija parādīt būtisku trimdas vēstures posmu – latviešu bēglu dzīvi DP nometnēs. 2011. gadā radās tīmekļa izstāde „Latviešu pēdas pasaulē”, ko atklāja Siguldas viesnīcā „Ezeri”. Tai pašā laikā plānoja arī izstādi ar dažādos vēstures posmos iz-

Pirmā rindā no kr.: Gundega Michele, Marianna Auliciema, Maija Hinkle, Juris Zalāns, Ints Dzelzgalvis, Astrīda Jansone. Otrā rindā: Vita Ozolina, Valters Nollendorfs, Laila Baumeane, Lilija Treimane. Antra Čelmiņa, Ināra Reine, Ieva Vitola, Maija Krūmiņa, Ineta Didrichsone-Tomaševska, Valda Liepiņa. Trešā rindā: Ūldis Brūns, Andris Putniņš

celojušo cilvēku dzīves stāstiem. To atklāja jau šā gada martā konference "Mutvārdu vēsture: dialogs ar sabiedrību" Latvijas Universitātes telpās. Tieki plānoti izvietoti paliekamu eksponātu jauņās *Gaismas pils* telpās. Ir saņemti vairāki interesanti priekšmeti turpmākām izstādēm, piemēram, Anitas Caunes (Tēraudas) lācītis Tedis un Juļa Rožkalna veidotais „rūnakmens”. Plašāka informācija par to, ko mūzejs dara un kā latviešu sabiedrība par to visu var uzzināt, atrodama tīmeklī, mājaslapā www.lapamuzejs.lv.

Mūzeja valdes locekļi ir piedalījušies ar referātiem gan dažādās sanāksmēs, gan semināros un konferencēs. Izstādi „Latvieša koferis” ir paredzēts iekļaut 2014. gada sarīkojumos, kad Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta. Par dalību pēdējā konferencē priekšsēde pastāsta sīkāk. Tur pieņemti vairāki interesanti lēmuši, kas svarīgi mūzejam LaPa.

1. Asociācijas biedri ar prieku

pieņēma LaPa piedāvājumu rīkot 2014. gada AEMI konferenci un ikgadējo biedru pilnsapulci Latvija septembra beigās. Konference vienmēr notiek septembra pēdējā nedēļā.

2. AEMI biedru organizācijas nolēma turpināt darbu ar ES projektu, kurā mērķis ir izveidot Eiropas migrācijas portālu *Migrantport*, kas savienotu Eiropas migrācijas informāciju saturošas datu bazes. LaPa ir viena no deviņām partnerorganizācijām projektā.

3. Viens no AEMI pamatlēķiem ir dot iespēju daliborganizācijām iepazīties un veidot kopīgus projektus. LaPa šī konference bija sevišķi veiksmīga šādā tilkošanā, jo mēs atradām četrus jauņus partnerus projektā par nešiem izcelotājiem no Latvijas uz Vāciju, Zviedriju, Ziemeļiriju, Austrāliju un Ālandu salām.

4. Klātesošo atsaucību bija liela arī LaPa plānotā izglītošā kuģīša braucienā 2015. gada vasarā pa Baltijas jūru uz Otrā pasaules kaŗa bēgliem nozīmīgām Eiro-

pas ostām.

5. Itālijas *Centro Altreitalie* pārstāvē iepazīstināja AEMI biedru organizācijas ar plāniem rakstīt kopīgu grāmatu par visu Eiropas valstu migrācijas vēsturi. LaPa ir partnere arī šī projekta.

Savu ziņojumu Maija beidz ar apstiprinājumu jau iepriekš dzirdētām ziņām par mūzejam paliekamu vietu Cēsis kādas slēgtas arodskolas telpās. Mums tiek parādītas arī vairākas fotogrāfijas, un dalībnieki vairākumā piekrit, ka izvēle ir tiešām laba. Mūzeja atklāšana un darbības uzsākšana jaunajās telpās paredzēta 2014. gada septembrī.

Kasieris Ints Dzelzgalvis ziņo, ka kases stāvoklis, tāpat kā visām brīvprātīgu latviešu organizācijām, ir gandrīz ciešams, bet noteikti varētu būt labāks. Pašlaik kasē pēc izdevumos reģistrētiem 23 887,08 latiem un 25 388,71 latiem ieņemumos ir atlikuši 1 501,63 lati. Kad mēs jau esam sapriecījušies par braucienu pa mums zināmajām ostām, revidente Ināra Reine nolasa savu ziņojumu, kas liecina, ka ar pāriem mūzejam viss ir labākā kārtībā un saskan ar grāmatvedības noteikumiem Latvijā.

Mūsu sapulce tuvojas beigu punktam - dažādiem jautājumiem, un te nu par plānoto braucienu vairāk pastāsta Ints Dzelzgalvis. Brauciens paredzēts 2015. gadā, kas savā ziņā ir lielu pasaules notikumu atceres gads. Tas būs 70 gadu pēc Otrā pasaules kaŗa beigām un lidz ar to par Eiropas iedzīvotāju lielāko migrāciju, kad 24 miljoni cilvēku no Centrālās un Austrumu Eiropas valstīm bija spiesti atstāt savu zemi un meklēt patvērumu Rietumu Vācijā. Tai pašā laikā tika nodibināta Apvienoto Nāciju organizācija. Braucienā aicināti piedalīties ne tikai latvieši, bet visas tautības, kas bijušas iesaistītas šajos notikumos. Ints vēl piebilst, ka no Krakovas konferences 45 dalībniekiem pieci jau

ir pieteikušies uz šo braucienu. Brauciena maršrutā paredzētas ostas, no kurām bēgļi devās pasaulē. Pieturas būs Rīgā, Tallinā, Ventspilī, Visbijā, Liepājā, Klaipēdā, Gdanskā, Rostokā, Lībekā, Kīlē, Hamburgā, un braucienā pēdējā osta būs Brēmene.

Programma uz kuģa galvenokārt notiks angļu valodā, tajā iekļaus ekskursijas ostas pilsētās, lekcijas par attiecīgās pilsētas pieredzi 1944. un 1945. gadā, pārrunas, mūzeju apmeklējumus un citas izklaides. Brokastis paredzētas uz kuģa, turklāt našķi un dzērieni uz kuģa būs pieejami visu dienu. Vairāk informācijas par šo interesantu braucienu var iegūt pie LaPa mūzeja valdes locekļiem Inta Dzelzgalvja (ints-dzsr@cs.com), Maijas Hinkles (maijahinkle@verizon.net) un Mariannas Auliciemas (aulicie-ma@gmail.com).

Līdz ar to oficiālā sapulces daļa ir beigusies, vēl tikai jānofotografējas, un tad varam paviesoties pie kafijas, cepumiem un glāzes vīna. Valters Nollendorfs pastāsta, ka 25. oktobrī ap pusdienas laiku Okupācijas mūzejs uz pārbūves laiku veselā procesijā tiks pārvakts uz Amerikas vēstniecības bijušām telpām un man arī būsot jānes viens plākāts. Vēl pakavējos, iepazīstos ar Mariannu Auliciemu, kas ir mūzeja LaPa biroja vadītāja un dara daudz, lai šis mūzejs tiešām taptu. Apbrīnoju visu valdi, jo tikai dažos gados ir paveikts ļoti daudz. Atceros, ka dibināšanas sapulcē iecerētais man likās neiespējams, bet tagad šaubu vairs nav. Mūzejs par latviešiem pasaulē jau ir kļuvis neapšaubāma īstenība, un atliek tikai novēlēt sekmes turpmākā darbā. Lai viņiem veicas, bet es sākšu krānudu, lai varētu piedalīties braucienā ar kuģīti pa kādreiz redzētām un dažām arī nerēdzētām ostām, un gaļaicīgi man nav nemaz.

Astrīda

Skride, Nelsons un Birmingham simfoniki Rīgā

Šie trīs vārdi šoruden sniedza rīdziniekiem varenu kultūršoku jeb „kultūras sprādzienu” – kā izteicās kāds žurnālists. Tas bija tik nepieciešami šajā gaļajā rudens laikā, kad, skatoties pa logu uz krāsaina-jām kritošajām klavu lapām, gribas tikai meditēt...

15. oktobra koncerts Latvijas Nacionālajā operā bija, kā vareja domāt, pārpildīts līdz pēdējai vietinai un vēl vairāk. Turklāt ar koncertu organizātoru labo gri-bu tas tika pārraidīts nacionālajā televīzijas kanāli.

Tātad – atkal tikšanās ar teicamo orkestri un tā tagadējo vadītāju Andri Nelsonu un mūsu vijolnieci Baibu Skridi Brāmsa mūzikā. Tūdaļ pasteigšos ar apgalvojumu: koncerts bija pārba-gāts emocionālām izjūtām un pārdomām.

Vijolkoncerts Re-mažorā, 1878. gadā, faktiski ir simfonija ar solo indstrumenta piedalīša-nos. Pakārtojot vijoles partiju simfonijas koncepcijai, Brāmss

iet Bēthovena pēdās, sekojot norādēm viņa pēdējos trīs klavier-koncertos.

Brāmsa mūzika nenoliedzami ir skaista, taču grūta, un tās atskanojums prasa rūpīgu, iepriekš pārdomātu realizāciju, citādi koncerts izjuktu mazos romantiskos kristallino. Komponists savā darbā atskanotājiem – kā vijolniekam, tā dirigentam izvirzījis grūtus, brižiem gandrīz nepaveicamus (tiem laikiem) uzdevumus. To gadu kritiķi Brāmsa Vijoļkoncertu bija nosaukuši par „vijolnieku ienaide-nieku” – tādās techniskās grū-tības komponists bija lēmis šī darba atskanotājiem. Varbūt tā-pēc vēl šodien šo darbu bieži neatskaņo, to uzņemas atsevišķi virtuozi, kuriem nekas nav neiespējams. Arī Baibai Skridei šis cetais rieksts bija īsti pa zo-bam. Jau koncerta sākumā vijole saspēle ar cello, altu, fagotu un mežragiem ieved klausītāju gandrīz pastorālā, idilliskā pa-saulē, kurā jaušamas tālas atskā-nas no Monteverdi laika gara. Arī jaunās mūzikālās idejas un motīvi, kuri seko cits citam, pa-mazām liek nojausti pirmās lielās

vijolu kadences tuvošanos. Tajā mūsu izcilā vijolniece pilnā mērā apliecināja kā savu technisko va-rēšanu, tā romantisko izjūtu daudzveidību.

Īpaši daudzveidīga atsedzās solistes gara pasaule koncerta otrā daļa – lēnajā, sapņainajos komponista dvēseles klejojumos. Smalkās skaņu arabeskas, kas apņēma galveno melodisko temu, pārsteidza ar savu dažādību, krāsu atšķirību un noskaņu daudzveidību.

Trešā daļas ungāriskais rondo posms vijolnieces un orķestra atskanojumā kļuva par liksmu apoteozi gara možumam un dzīvespriekam.

Koncerts noskanēja, noskanēja ovācijas. Kādas ir pārdomas par tā atskanojumu?

Pirmām kārtām – Brāmss nav Nelsona gara radinieks, jo šeit nav Mālera mūzikālās drāmaturģijas, centrīcīgās drāmaturģijas (lai man piedod Brāmsa piekri-tēji!). Līdzīgi kā P. Čaikovskis savā vēstulē Nadeždai fon Mekai rakstīja, ka „...Brāmsa mūzika sastāv no fragmentiem, no ne-nosakāmiem ”kaut kā”, kuri meistarīgi saausti kopā. Idejai

trūkst precīzu kontūru, krāsas un dvēseles.” Varbūt ne tik asiem izteikumiem varētu pievienoties pilnīgi, taču par fragmentāriju šajā koncertā gan.

Baiba Skride pretejī Nelsonam ir izteikta romantiskās mūzikas interprete. Sajā mūzikā viņa dzīvo kā zivs ūdenī. Tas izpaudās arī saspēlē ar Nelsonu. Brīziem šķita, ka vijolniece tīšuprāt piebremzē orķestra skrējienu, lai varetu izgaršot kādu romantisku, saldu medus lāsi kādā solo pasāžā. Taču tas tika darīts tik organiski, abiem māksliniekiem izdzīvojot vienu skaņu dzīvi, ka nekādu māksliniecišķu vai aistētisku pretrunu nejuta ne mazākā mērā.

Baiba līdzīgi kā viņas māsa, tagad pazīstamā pianiste Lauma Skride ir dzimušas un augušas zem laimīgas romantiskas zvaig-znes. Tēvs – diriģents, māte – teicama pianiste, spoža koncertmeistare (savulaik studējusi kompozīciju pie manis), kuļai 19. gadsimta romantika kļuva par pašas ideālu pasauli. Šajā vidē un mūzikā augušas abas nākamās virtuozes to uztver kā savas eksistences jēgu. Un jāat-zīst, ka abu māsu mūzicēšanai

piemīt fascinējošs dzīlums, lo-gika un neaptverama fantazijas daudzveidība.

Andrā Nelsona koncerta otrā daļā atskanotā Brāmsa 4. simfonija mi-minorā, 1885. gadā, demonstrēja nedaudz citu romantisko atslēgu. Monumentālā simfonija kļuva gandrīz vizuāli jaušama, tik mērķtiecīgi, logiski un pilnīgi individuālizēti to reālīzēja diriģents un orķestris. Tas bija jauns un spožs šī darba interпрētācijas paraugs. Īsti 21. gadsimta domāšanas un izjūtu līmenī. Tas aizrāva elpu jau no paša sākuma un nežēlīgi turēja pie rokas skrējienā cauri visām četrām daļām, beigās pagurušu, bet laimīgu iesviežot krēslā. Šī populārā simfonija itin bieži spēlēta Rīgā. Katrs diriģents ceniešas tajā rast ko savu. Apbrīnoju Nelsona radošo daudzpusību – no Mālera aiziet pie Brāmsa. – Kas viņu šeit vilināja? Kuļa no Brāmsa mūzikas īpašībām diri-ģentam šķiet sasaistāma ar Māle-ra operisko simfonismu? Brāmss taču reprezentē citu domāšanas pasauli. Bet koncerts izdevās teicams, un visi bija gandariti. Domājū, arī Brāmss...

Pauls Dambis

(Turpinājums no Nr. 40)

LATVJU MŪZIKAS DIŽKOKS

Nākamgad 26. jūlijā aprītēs pusotra simta gadu kopš dienas, kad šīs pasaules gaismu ieraudzīja Jāzeps Vītols.
Apvienoto nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācija UNESCO ir iekļāvusi
Jāzepa Vitola 150. gadskārtu savā svinamo dienu kalendārā 2013. gadam

Vītols ir darbīgs līdz mūža pēdējai dienai. Pirms aizdara acis, viņš vēl 1948. gada 24. aprīļa rītā piedalās Otrās latviešu kultūras nedēļas Libekā koncertu plānošanā un pasniedz Robertam Zuijam kā viņa koņa moto komponēto dziesmu – vīru kori *Kalējs* ar Kārļa Skalbes vārdiem. Jāzepa Vitola pelnu urna guldita Rīgas Meža kapos 1993. gada 27. jūnijā.

Jāzepa Vitola jaunrade bija latviešu mūzikas greznuma viņa laikā, un viņa darbiem visos žanros, ko viņš skāris, ir sava vieta mūzikas dzīvē arī šodien. Vairāk nekā gadsimtu bez Vitola dziesmām nav bijusi iedomājama mūsu koņa dzīve, lai gan visi zina viņa nopietni domāto joku, ka techniskās komplikācijas dēļ viņš ar savām dziesmām esot *pats sevi no izpildāmo autoru rindas ārā*.

izkomponējis. Tas teikts pirms 80 gadiem, bet skan pagalam neticami šodien, kad latviešu koņi kož daudz cietākus riekstus un balvas starptautiskos konkursos tiem kļuvušas par ikdienu. Šīs Vitola paškritikas novecošanos sola vēlreiz pierādīt Valsts akadēmiskais koris *Latvija* ar lielmeistarā sarežģītāko dziesmu programmām viņa 150. gadskārtā.

Plaši, ipašā koncertu ciklā, 150. gadskārtā iecerēts tagadējām paudzēm atklāt Jāzepa Vitola solo-dziesmu daudzpusīgo pasauli – no atjautīgi gleznaņajām bērnu tematikas dziesmām līdz izvērstām mūzikālā drāmatiskām ainām. Vitola vokālā lirika ir valdzinoša īstenci tāpēc, ka viņš pēc savas mākslinieka dabas bija tuvāks episkai izteiksmei. Dvēsele viņa solodziesmās izpaužas ne tik daudz tiešā mūzikālā tekstā, kā tas ir, piemēram, Emīlam Dārziņam, bet vairāk gan zemtekstā, nojausmās, mājienos. Citiem vārdiem par to rakstījis Jēkabs Po-ruks: *Vītols vairās no tiešo, natu-*

rālo, mākslā nepārstrādāto jūtu uzplūdiem kā no kaut kā nepieklājīga, radoša mākslinieka necieņiga. Vai tas būtu pirmatnējs spēks, kas bez apdoma brāžas pāri visiem kavēķiem, vai pārsmalcinātās kultūras neirastēnija, kas apjūsmo pati savu nevarību, neviena galējība nav Vitola gaumē. (...) Ar kādu ārēju mieru stingrā formā iegrožots nemiers, kvēle, mīla, pat ekstase!

Solodziedoni rādis ap 75% no Vitola dziesmām, atliekot malā pašas agrinākās, vēl mācekļa rokas darinātās. Mūzikas akadēmijas pianistu saime no profesora līdz studentam toties apņēmušies četros koncertos atgādināt absolūti visu, ko Vītols rakstījis klavierēm. Klaviermūzikas svētki būs arī Jāzepa Vitola 6. starptautiskais pianistu konkursss 2013. gada oktobrī. Savā trešajā konkursā jau martā satiksies Latvijas mūzikas skolu koņi un ansamblī, bet kompozīcijas studenti Vitola atcerē sacentīties instrumentāldarbu konkursā par tautas mūzi-

kas temām – tātad žanrā, ko vecmeistars bija sevišķi iemīlojis. Jāzepa Vitola starpnacionālās darbības aspekti acīmredzot būs vienā no centrālajām vietām Mūzikas akadēmijas rīkotajā Starptautiskajā Jāzepa Vitola 150. gadskārtas zinātniskajā konferencē. Godinot Jāzepa Vitola mūža darbu mūzikas paidagoģijā un ievelojoj, ka finanču krizes dēļ krustcelēs šobrīd atrodas mūzikas izglītība Latvijā, mūzikas paidagogi un metodiki 2013. gada rudenī sanāks konferencē par sava darba aktuālajiem jautājumiem. Vasaras vidū, tiesi svinību vaininieka dzimšanas dienā 26. jūlijā, Gaujienā, kas glabā komponista bijušās vasaras mājas gaisotni, sāksies ikgadējās *Jāzepa Vitola Mūzikas dienas Gaujienā* – ar koņu un orķestru koncertiem, izstādēm, konkursiem, jā, un arī ar makšķerēšanas sacensībām, atceroties un daudzinot lielā meistara lielo valasprieka kaisliju pie ūdeniem. Šajā pašā sakārā mūzikā jau jūnijā plāno mest

makšķeres Liepājas ezerā, sacensīties par turienes lielāko zivi. Visbeidzot jaunieši gada beigās, cerams, sadūšosies arī uz kādu kostimballi seno laiku stilā, ievedesmojoties no leģendām par Jāzepa Vitola neizsīkstošo jautrību un humoru viņa laikmeta masku ballēs.

Vītols, jautriba un balles – vai tas maz iet kopā, kāds jautās. Jā, būdams universālists, viņš it visā prata līdzvarot smaidu, asprātību, izklaidi un humoru ar mākslas garīgi pilnveidojošo, humāni atbildīgo misiju. Kopumā skatot, jāatzīst, ka Jāzeps Vītols vairāk nekā jebkurš cits viņa paaudzes latviešu mūzikās ar savu mūžu pauž mūsu mūzikas un arī plāšāk – mūsu kultūras – tapsnās stāstu. Bet rašānās un tapsnās ir tas stāsts un mīts, kas ikvienā nācijā, sabiedrībā vai profesionālā kopienā uztur un stiprina tās pastāvēšanas pamatus, pašapzinu un nākotnes gaitu. Lai mums izdodas Vitola gads!

Arnolds Klotiņš

Biljeteni. Informācijas dažādība

Abi Anglijā publicētie DVF ziņu biljeteni gādā par informāciju uz papīra. Ziemeļanglijā katru mēnesi iznāk *Zīnotājs* un Vidusanglijā katru otro mēnesi - *Mūsu Balss*. Abi biljeteni atspoguļo pārmaiņas, kas notiek Anglijas latviešu sabiedrībā, jo abos par informāciju gādā vecai un jaunai trimdai pierderīgie rakstītāji. Lasām par Latvijas aktuālītātēm un šī informācija pārpublicēta no Latvijas izdevumiem, un vietējo autoru ziņas par latviešu sabiedrisko dzīvi Anglijā.

Zīnotāja redaktori ir Ruta Dambitė un Juris Turciņš, metiens 278 eksemplāri, finansē Ziemeļanglijas un Saules novada nodalas. *Mūsu Balss* redaktore ir Una Torstere, finansē Vidusanglijas DVF nodalas un ziedotāji.

Zīnotāja augusta numurā ir dzīvīgs apraksts par "Dūdalnieku" piedališanos *Baltica 2012* Latvijā, autors V.A. Par "Kamoliņu" gāda sapulci pastāsta Anda Krolla. Turpinājumā konspekti rakstiņi par notikumiem Latvijā, piemēram, "Tauta palīdz atjaunot Māti Latviju", "Baltijas ceļu atkārtos ar 600 km gaļu skrējienu" u.c. Pēdējā lappusē ziņas par dievkalpojumiem Līdsā, Halifaksā, Bradfordā un Vokingā un sarīkojumiem DVF Bradfordas nodalas namā; piemēri aizgājēji: Irēne Vītols, Ārija Buks, dzimusi Kalniņa, un Edgars Kažociņš. Mācītāja Gita Putce aicina pieteikties iesvētību un pieaugušo kristību mācībā.

Septembrā numura pirmā lappusē no *Latvijas Avīzes* pārpublicēts raksts par Latvijas Daugavas Vanagu protestu pret apmelojumiem, kurus izraisījusi Bauskas piemineklā atklāšana, "Daugavas Vanagi gatavi savu cieņu aizstāvēt tiesā". Nākamā lappusē pastāstīts par skolotāju semināru 22. septembrī "Mūsmājas", Koventrijā.

Žēl, ka nav minēts mundrā raksta autors. Trešā lappusē vēl divi pārpublicēti raksti no Latvijas ziņu avotiem: "Trīsdesmit procenti iedzīvotāju nerēdz motīvāciju pamest Latviju" un "Mudina NDK kļūt stiprākai". Ceturta lappusē ir kārtējie paziņojumi par dievkalpojumiem, apsveikums simtgadniekam Jānim Bachmanim no Boltonas un atvadu vārdi Dzidrai Vallijai Auziņai.

Mūsu Balss jūlija/augusta numurā daudz krāsu attēlu, kas atsvaidzina atmiņas par vasaras notikumiem, piemēram, 47. vanadžu salidojumu "Mūsmājas", "Straumēnu" jautkā koņa" 25. gadskārtu "Straumēnos" un Jāņu daudzīnāšanu "Mūsmājas". Trīs attēlos redzam, kā Jāni līgoti DVF Nottinghamas klubā. Priečīgas vēstis no Birminghamas ev. lut. draudzes, kur Vasarsvētkos kristīti četri bērni un iesvētīti divi jaunieši. No Notinghamas ziņa, ka vasarā Latvijā laulībā dosies draudzes ilggādējais ērgēlnieks Māris Pulkstenis un Guna Šulce. Attēli biljetena nākamā numurā rāda, ka tas tā noticis.

Mūsu Balss septembra/oktobra numura desmit lappusēs ir interesanta informācija, illustrācijas un oriģināli raksti. Divarpus lappuses aizņem Latvijas ministriju sagatavots raksts par 14. jūlijā konferenci Rigā – "Latvieši pasaule – piederīgi Latvijai". Publicēti kopuzņēmumi un piecu valdības amatcilvēku attēli, starp tiem ekonomikas ministrs D. Pavļuts un jaunais tieslietu ministrs J. Borodāns. Daudz runāts un lemts, jāgaida rezultāti. Pārpublicēti vēl citi rakstiņi par Latvijas aktuālītātēm.

Derbijā vēstnieks Eduards Stiprais suminājis simtgadnieku Antonu Šlachotu. "Mūsmājas" 15. jūlijā sekmīgi risinājušās Koventrijas Rīgas volejbola kluba gadskārtējās

volejbola sacīkstes. kuriā piedalījās desmit dažādu tautību komandas. Par dzīvīgo notikumu sprigani raksta ŽRM. Valsts svētku sarīkojums notiks "Mūsmājas" sestdien, 17. novembrī, plkst. 15, runās DV CV loceklis Aivars Sinka. Krāšņa ir DVF Mansfildas nodaļas ilustrātīvā lappuse ar sludinājumiem un paziņojumiem par to, kas notiek un notiks.

DVF Lesterās nodaļas divās lappusēs ir nodaļas biedres Līgas Orlovska intervija ar korbijeti, Lesterās nodaļas biedru Ģirtu Lerchu, neformālās jauniešu grupas *Bērzes Strazdi* mudinātāju un skubinātāju. Grupa rīko ballītes, palīdz tās rīkot citiem, lai jaunieši, ipaši neesen atbraukusie, varētu priečīgā atmosfērā baudīt kopā būšanu sēšumā, programmā iepinot arī pa patriotiskam motīvam. Grupa jau piedalījusies dažādos latviešu sarīkojumos Anglijā, sākumā Lesterā, DVF nodaļas paspārnē, Igauņu nama telpās. Ģirta ieskatā taujas identitātes pamats ir valoda. Jautāts par jauniešu vēlmi atgriezties Latvijā, Ģirts min divus virzieņus: daļa atgrieztos, ja uzlabotos ekonomiskā situācija, daļa grib iekļauties vietējā sabiedrībā. Viņam pašam "nekur nav tik labi kā mājās". Intervijas pilns teksts ir publicēts arī BL Nr. 34, 2. lpp. Girts Lerchs ir viens no nākamās Latvijas nacionālās padomes Lielbritanijā kandidātiem. (BL Nr.37)

Biljetena pēdējās lappusēs ir sīka informācija par Latvijas dokumentācijas centru un archīvu "Straumēnos" un redaktores rūpīgs atskats uz DVF delegātu un SIA "LWF viesnīca "Rādi un draugi"" dalībnieku pilnsapulci šā gada 9. septembrī "Straumēnos". Redaktorei Unai Torsterei darbi iet no rokas. Dievpalīgs priekšdie-nām!

Rudens saules apspīdētajos Rīgas Brāļu kapos 18. oktobrī pulcējās Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji, organizāciju un sabiedrības pārstāvji, lai pieminētu 130. dzimšanas dienā mūsu ģenerāli Mārtiņu Hartmani. Atmiņu vārdi mijās ar faktiem no jubilāra sarežģītā dzīves gājuma, brižiem ģimenē, sažīvē, darbā.

Lai arī ģenerāla mirstīgās atliekas ir kaut kur tālu prom no dzimtenes, viņa gars, piemiņa un paveiktie darbi dzimtenē nav aizmirstī un viņa vārds atrodas līdzās cīņu biedru vārdiem mūsu svētvietā - Rīgas Brāļu kapos, Mātes Latvijas pakājē. Astride Ivaska – ģenerāla meita atceres brīdi klātesošajiem nolasījā senu tēvam veltītu dzejoli.

Aizstājējs

Bez tevis es būtu tur, būtu tavā vietā.

Mani izsijāja,
tu paliki sietā.
Mani iecepa plācenī,
tu paliki sakasni.
Mani ieauda svētku svārkā,
tu paliki mārkā.
Mani iebūvēja sijotnē,
Tu paliki eglainē
Viens.

Astride Ivaska

Tavas smagās dienas aust pār mani kā Greizie rati, sijājas ka Sietiņš, aust un riet kā Putnu ceļš.

Esi sveikts, un daudz laimes dzimšanas dienā!

Dz.P.

Rēzeknes Daugavas vanadzēni un vanagi Rīgā!

Daugavas Vanagu Latvijā (DVL) Rēzeknes nodaļa 10. oktobrī bija izkārtojusi DVL Rēzeknes nodaļas vanadzēnu braucienu uz Latvijas galvaspilsētu, lai apmeklētu Latvijas Okupācijas mūzeju un Kaņa mūzeju Rīgā. Kopā piedalījās 40 vanadzēni no četrām Rēzeknes skolām, kā arī skolotāji un 13 DVL Rēzeknes nodaļas biedri. Vanadzēni bija no Kalnezera Katolu pamatskolas Lendžos, Lūcijas Rancānes Makašānu amatu vidusskolas, Rēzeknes Logopēdikās internātpamatskolas un Vilānu vidusskolas. Rēzeknē pašlaik ir 120 vanadzēni un 46 biedri, jeskaitot 9 jauniešus.

Okupācijas mūzejā vanadzēnus, skolotājus, legionārus un DVL Rēzeknes biedrus uzrunāja

DV priekšnieks, atv. flotiles admirālis Andrejs Mežmalis, išumā pastāstot jauniešiem par Daugavas Vanagiem, mūsu DV kopienu ārzemēs un DV organizāciju. Mežmalis pieminēja arī Latviešu leģiona un leģionāru vēsturisko nozīmi Otrā pasaules kara laikā, piemēram, varonīgo Mores kauju, kur caurmērā katrā Latviešu leģionāru rota stājās pretim veselai padomju divīzijai, tādējādi nogriežot padomju pārspēkam celu uz Rīgu un atstājot brīvu gaitu tūkstošiem mūsu tautiesu Vidzemē paglābties no padomju varas briesmām un nokļūt brīvībā. Rēzekniešu grupu vadīja Gunārs Spodris. Pēc Okupācijas mūzeja apmeklējuma rēzeknieši devās tālāk uz Kaņu mūzeju.

No kreisās: Jānis Ozols (DVL bijušais zemes valdes priekšsēdis), Gunārs Spodris (Rēzeknes DVL valdes priekšsēdis), Antons Barkāns (leģionārs), Jānis Lagzdiņš (leģionārs), Stefanija Korkla (skolotāja), Elizabete Isočenko (pensionāre - nodaļas saimniecības vadītāja), admirālis Andrejs Mežmalis, Aleksandra Ludborža (pensionāre - nodaļas arhīviste), Uldis Lupiks (skolotājs Logopēdiskajā skolā), Ināra Pujāte (skolotāja Kalnezera skolā) un Lidija Polukejeva (skolotāja Makašānu skolā). Nav klāt Valentina Beītāne no Vilānu skolas

Foto: A. Mežmalis

Izrāde provočē un uzmundrina latviešus Zviedrijā

“Lielisks vakars, tik jauku teāt-
ra izrādi latviešu valodā Zvied-
rijā man vēl nav nācies redzēt!”
Tā ir tikai viena no ļoti pozitīvām
atsauksmēm, ko dzirdu
pēc *stand-up* izrādes “Tāda es
esmu”. Izrāžu apvienības “Panna”
veidotās drāmatūrges Aivas Bir-
beles komēdijas viesizrādes
Stokholmā 5. oktobrī un Gēte-
borgā 6. oktobrī rīkoja Zvied-
rijas latviešu apvienība (ZLA)
un Latviešu apvienība Gēteborgā
(LAG). Zāles bija skatītāju
nīlāca un atsaukamais labais

Tātad tema par to, kur meklēt sievietes patieso skaistumu, ir aktuāla arī Zviedrijā. Izrādē aktrise Zane Daudziņa atveido latviešu sievietes, kuras savos dzīvesstāstos nesaudzīgi analizē savas ķermēja formas, izmīsiģi mēģinot rast skaidrību par dzīves laimi un piepildījumu. Nav nekādu tabu un formu robežu. Brīdis, kad Zanes Daudziņas atveidotā varone ar sirpi sev simboliski izskuj paduses un bikini zonu, ir viens no spilgtākajiem. Rodas sajūta, ka sieviete būtu gatava sev pārvilkta gluži vai ādu pār acīm, lai tikai atbilstu visām sabiedrības uz-

likto skaistuma ideālu normām. Savukārt tīrgus zivju sievas tēlojumā smiekli nenāk, skaudrais dzīvesstāsts gluži vai ievelk sevī, pieskaņas ar raupjajām, sastrādātajām rokām, visapkārt jūtams zivju smārds. Arī šī sieviete vēlas būt skaista un iekārojama, bet reālītāte viņai aizliek kāju priekšā, viņa ir nogurusi...

Mamma tomēr ir visskaistākā sieviete, - tā ir viena no atziņām, ko Zanes Daudziņas varone atskārst savā stāstā izrādes izskanā. Par spīti pašu sieviešu uzliktajiem un akceptētajiem skaistuma ideāliem, kuŗus pavairo pašu sieviešu radītie sieviešu žurnāli. "Ne jau par miešām bēda, bēda ir galvā," pēc izrādes atzīst režisors Juris Rījunijs.

nieks.

Man, vīrietim, bija interesanti vērot, kā par skaudrajiem jo-kiem saistībā ar sievietes kerme- ni un tā “apkopšanu un saveša- nu pareizajā stāvoklī” izrādes laikā sirsnīgi smejas pašas sie- vietes. Skatītāju zālē vairākumā bija sievietes. Smējās, protams, arī vīrieši, bet sievietes izrādes tematika uzrunāja vistiešāk. Kā- da skatītāja pēc izrādes sarunā

ar aktrisi un režisoru jautāja, kādēļ Latvijas sievietēm ir tik augsts "ideālā skaistuma" standarts, bet Zviedrijā sievietēm šādas prasības ir mazākas. Zane Daudziņa atbildēja - Latvijas sievietes dzird, ka viņas ir loti skaistas. Ka Vācijā sievietes ģerbas tā, kā Latvijā ietu sēnot. Šis priekšstats nemitigi tiek atražots.

Tomēr izrāde mēģina lauzt uzliktās normas un rosina paskatīties uz sevi no malas. Varbūt var un drīkst dzīvot citādi? Pēc izsmiešanās un paraudāšanas kādu sievieti Latvijā izrāde ie-dvesmojusi dzīvot. Kāda cita sieviete izrādes laikā izgājusi par durvīm - provokāтивie un ne-saudzīgie joki var trāpīt dzili.

Latviešu skatītāji Zviedrijā balsoja par to, ka izrāde "Tāda es esmu" aicina mainīt savus priekšstatus un dzīvi. Nedomāt tik daudz par savu ārējo izskatu, neaizmirst savu patieso vērtību. Jo sievietes Latvijā ir stipras, gudras un spējīgas. Viņas ir vērtība. Un, kā sacīja Zane Daudziņa, "riepa" ap vēderu var būt arī glābšanas riņķis, ja vien sievietei piemīt humora izjūta un dzīvesprieks!"

Zane Daudzina

Latviešiem Zviedrijā izrāde bija arī labs dzīvās latviešu valodas paraugs no Latvijas. "Tā ir dzīvā valoda, ko lietojam uz ielas. Un tā ir mazā *stand-up* teātra priekšrocība – parādīt to, kas notiek šeit un šobrīd," sa- runā ar skafitājiem Stokholmā, atzina izrādes režisors Juris Rijnieks. Varbūt tas ir viens no vajadzīgiem kultūras apmaiņas veidiem šobrīd - parādīt dzīvu latviešu valodu arī latviešiem citās pasaules valstīs.

Jānis Rozenbergs

Lasiet tīmeklī! Rietumeiropas latviešu laikrakstu

www.brivalatvija.lv

Rožukroņa noslēpumi

1922. gada 10. novembrī Alsungā Jēkaba un Annas Dupatu ģimenē piedzimst pirmdzimtais bērns Pēteris Antons. Ārpus Latvijas dzīvojošo latviešu katoļu garīgās aprūpes direktors emeritus monsinjors Pēteris Dupats atskatās uz 90 mūža gadiem.

Monsinjora Pētera Dupata kabatā joprojām ir rožukronis, un cīta pēc citas tiek skaitītas dienai paredzētās lūgšanas. Šīs lūgšanas krelles sevī glabā noslēpumus par ieguvumiem un zaudējumiem viņa mūžā.

Rožukroņa noslēpumi liecina arī par nodošanos un paļaušanos Dievam mūža garumā. Tas, stāpcitu, ietver dzīšanos apzināt un darit labāko un to, kas nav mūsu spēkos, nolikt lūgšanā un doties tālāk. Tas ir dzīvesveids, ko Pēteris Dupats ir kopis un uzturējis, lai atrastu un apzinātu savu aicinājumu. No šāda redzes viedokļa Pētera Dupata lielais jautājums ir bijis par to, kā kristīgās ticības saturu izteikt konkrēti un manāmi savā laikā un tautā.

1930. gadā Pēteris Dupats uzsāk skolas gaitas Alsungas pamatskolā, tās turpina Liepājas lietiskās mākslas vidusskolā. Pāriet uz Aglonas ģimnazijs, bet tā tiek varmācīgi slēgta. Seko mācības Kuldīgas Valsts ģimnazijs.

Tieši no ģimnazijs Pēteris Dupats tiek mobilizēts vācu armijā un pēc Otrā pasaules karja beigām nonāk amerikānu gūstā Vācijā. Tieki pārvietots uz Cēdēgemas nometni Belgijā.

Belgijā arī tika piedzīvots pacinājums uz priesterību. Nēpietika ar latviešu un vācu valodu, filozofijas studijas notika franču un flāmu valodā. Tomēr,

“Tāds bijis mans mūžs,” saka monsinjors Pēteris Dupats Teklai Naglei

darot, cīk paša spēkos, un pārējo nolieket kā nastu rožukrona krellēs, viņš soli pa solim gāja tālāk, līdz 1953. gada 12. aprīlī tās ievērtīts par priesteri.

Kops 1958. gada Pēteris Dupats kalpo ne tikai vietējās Briseles draudzēs, bet arī latviešu katoļiem Belgijā, Holandē, Luksemburgā un Francijā. Seko nominācija Anglijas, Vācijas un Zviedrijas latviešu katoļu kopienu garīgai aprūpei. Savukārt 1994. gada 24. septembrī Jānis kardināls Pujats ieceļ Pēteri Dupatu par ārpus Latvijas dzīvojošo latviešu katoļu garīgās aprūpes direktoru.

Lai arī Pētera Dupata dzīves lielās rūpes bijušas veltītas latviešu sabiedrībai, viņš ir dzīli ieaudzis belģu sabiedrībā, un kādreiz tieši viņa personisko kontaktu dēļ Latvijai vērušās gan jaunas durvis, gan iejutīgas sirdis. Par šo darbu viņš nav sagaidījis pateicību, nav ar to dīzōjies, bet viņa padarītais ir apliecinājums, ka viņa ticības pārliecība ir izteikta, apzinot un darot to, kas katrā laikā un

situācijā ir bijis iespējams.

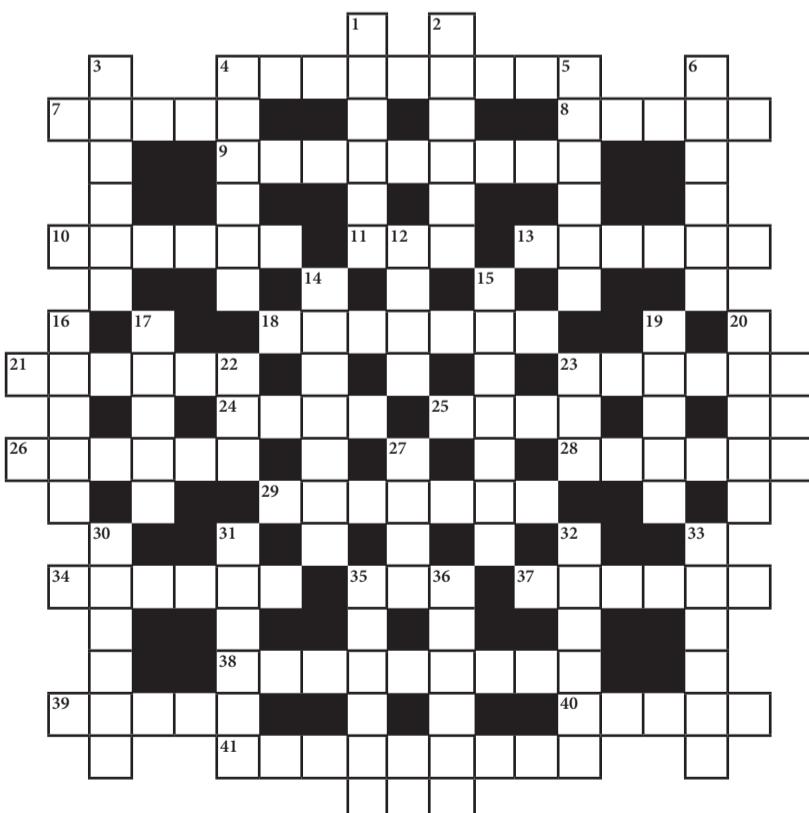
Starp citu jāmin, ka 1995. gada 23. maijā Belgijas karalis Alberts II par mūža ieguldījumu Pēterim Dupatam piešķir brunīnieka ordeni. 2001. gada 25. aprīli par nopelnīem Latvijas labā Pēteris Dupats tiek pagodināts ar Triju Zvaigžņu ordeņa zelta Godazīmi, bet 2002. gada 25. februāri Romas pāvests Jānis Pavils II viņu ieceļ par Svētā Krēsla kapellānu un piešķir viņam monsinjora titulu.

Pagājušajā gadā Peteris Dupats izbeidza aktīvo kalpošanu Baznīcā un devās atpūtā pie klosteru māsām *Petites Soeurs des Pauvres Briselē*. Tur viņš katrai rītu pie altāra svin svēto misi un priečājas, ka Dieva tuvums ir piedzīvojams ik dienu no jauna. Viņš ir samierināts ar pasauli un uz to neskatas ar nožēlu, bet arī illūziju par pasauli viņam nav. Viņš nerunā par to, ka agrāk viss bijis labāk, bet apzina šodienu un mēģina ar to tikt galā. Viņš ir piepildījis savu dzīvi ar uzticību Dievam.

Normunds Kamergrauzis

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Kārlis Pētersons

Līmeniski. 4. Vienas dzimtas monardi, kas nomainās troņa mantošanas secībā. 7. Gaujas pieteika. 8. Francijas karalju dinastija (1328-1589). 9. Pilsēta Spānijas austrumos. 10. Karpu dzimtas zivs. 11. Pazemes eja. 13. Turku kareivji. 18. Senlaiku lielkalibra šautene. 21. Valsts galvaspilsēta Afrikā. 23. Dafnes di Morjē romāns. 24. Pērkona dievs seno skandinavu mītolo-

ģijā. 25. Neieredzēt. 26. Dažādu iežu zvīrgzdi. 28. Norvēģu rakstniece (1882-1949). 29. Sievabrlis. 34. Novada centrs Latvijā. 35. Mobilo tālrunu sistēma. 37. Aiviekstes pieteika. 38. Haitis salas spāniskais nosaukums. 39. Aptvert. 40. Apdzīvota vieta Brocēnu novadā. 41. Kavalierijas apakšvienība.

Stateniski. 1. Apstrādāts dārgakmens ar reljefu attēlu. 2. Ti-

kumiska. 3. Trauki tējas dzeršanai Vidusāzijā. 4. Pilsēta Šveices austrumos. 5. Iepriekšējs maksājums. 6. Ierīce skaņas pastiprināšanai. 12. Naudas vienība Albānijā. 14. Apdzīvota vieta Viļakas novadā. 15. Riks izkaps asināšanai. 16. Franču filozofs (1713-1784). 17. Somu pirts. 19. Svēts putns senajā Ēģiptē. 20. Angļu polārpētnieks (1868-1912). 22. Sīka monēta Laosā. 23. Augstskola Rīgā (abbrev.). 27. Blīvs līna vai kokvilnas audums. 30. Valsts galvaspilsēta Centrālajā Afrikā. 31. Apdzīvota vieta Ilūkstes novadā. 32. Radiolokācijas ierīce. 33. Straujā atruma palielinājums sportā. 35. Ielejas ar stāvām nogāzēm. 36. Jūrmalas pilsētas daļa.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 40) atrisinājums

Līmeniski. 1. Aspazija. 4. Pakalpot. 10. Tīksme. 11. Balti. 12. Atcere. 13. Lietuvietis. 15. Rainis. 16. Sapals. 17. Lielupe. 21. Komprese. 22. Sholasts. 23. Piramīda. 25. Fasētava. 28. Simtāis. 29. Krauja. 32. Skatīt. 34. Skeptisms. 35. Tveice. 36. Oboja. 37. Liksts. 38. Tiepties. 39. Latviete.

Stateniski. 1. Aktieris. 2. Pakavi. 3. Inesis. 5. Klanis. 6. Piesta. 7. Tiesisks. 8. Taburete. 9. Atlukums. 13. Lietpratējs. 14. Sarkastisks. 17. Lielīgs. 18. Egoists. 19. Koris. 20. Otava. 24. Apmātība. 25. Francija. 26. Sakratīt. 27. Satiksme. 30. Abrene. 31. Akmeņi. 32. Smelgt. 33. Taisne.

ZINĀS ĪSUMĀ

Madonā 19. oktobrī atklāja *Baby Box* (glābējsiliti) īpašā namiņa blakus slimnīcai. Remontdarbus un aprīkojumu finansēja (Ls 14 000) Pētera Avena Labdarības fonds „Paaudze”. Madonas glābējsilitē ir sestā vieta bērnu dzīvībai Latvijā. *Baby Box* darbojas Rīgā, Liepājā, Daugavpilī, Ventspili un Rēzeknē, kur jau ievietoti 19 mazuli. Lielākā daļa bērniņu jau ir oficiāli adoptēti. Drizumā plānots glābējsiliti satvērt arī Valmierā.

Daugavpilī divas nedēļas uzturējās Magdeburgas delegācija no Vācijas, kuŗas mērķis bija iepazīt pilsētas pieredzi sociālajā sfērā un darbā ar jaunatni. Viesi bija īpaši pārsteigti par vietējo iedzīvotāju atsaucību un viesmīlibu. Viņus ieinteresēja visām iedzīvotāju grupām paredzētās brīvā laika pavadišanas programmas, kuŗās piedalās īsti entuziasti, kuŗi ne tikai veic savus tiešos darba pienākumus, bet darbā ar cilvēkiem ieliek visu sirdi.

Liepājas Universitātes 19. oktobrī uzņēma ES izglītības programmas Erasmus apmaiņas studentus, augstskolu ārzemju sakaru daļu un viesaugstskolu studentu pārstāvus no Daugavpils universitātes, Ventspils augstskolas un Latvijas Lauksaimniecības universitātes, lai veicinātu un stiprinātu reģionālo augstskolu sadarbību. *Erasmus* ir viena no populārākajām studentu apmaiņas programmām Eiropā, kas piedāvā studijas ārzemēs.

Jelgavā 2. novembrī Latvijas Lauksaimniecības universitātē svinīgi atvērs modernāko veterīnāro kliniku Baltijas valstīs. Tās celtniecībā ieguldīti 3 228 848 lati. Uzbūvēta jauna liela un mazo dzīvnieku klinika ar stacionāru, kā arī rekonstruēts vecais klinikas korpus. Šeit praktizēsies LLA Veterinārmedicīnas fakultātes studenti. Modernā klinika būs atvērta visu diennakti.

Latvijas Sarkāna Krusta Rēzeknes komitejā no 15. oktobra darbu uzsākusi zupas virtuve. Ar labdarības fondu „Ziedot.lv” parakstīts sadarbības līgums par finansējuma piešķiršanu programmā „Kopgalds – siltas maltītes atbalsts”. Finansējumu piešķirši „Rimi Latvija”, Borisa un Ināras Teterevu fonds, uzņēmums „Pumpuri”. Brīvprātīgie jaunieši pilsētas trūcīgajiem iedzīvotājiem dalis siltu zupu.

Rēzeknē 12. un 13. oktobrī notika izstāde/gadatirgus „Rēzeknes uzņēmējs”, pulcējot dažādu nozaļu uzņēmumus un amatniekus no Latgales. Rēzeknes dome godināja labākos uzņēmumus. Apbalvoja arī lielāko nodokļu maksātāju un iedzīvotāju balsojumā par populārāko atzīto Rēzeknes gaļas kombinātu.

Rēzeknes pilsētas domes sēdē deputāti atbalstīja kvasa ražotnes būvniecību pilsētā. Kopējā platība būs 650 kvadrātmetri. Būs ne vien ražošanas telpas, bet arī tirdzniecības – degustācijas zāle. Vietējiem iedzīvotājiem būs jaunas darba vietas.

Jelgavā 31. oktobrī notiks konference „Tūrismu raksturotāji rādītāji un veiksmes stāsti Zemgalē”. Interesenti aicināti doties Jelgavas pilsētas iepazīšanas ekskursijā „Izzini Jelgavu!”. Konferēcē pazīņos uzvarētājus akcijā „Brīvdienu maršruti pa Zemgales laukiem”, kas norisinājās no šā gada 1. maija līdz 28. oktobrim.

Jēkabpili 9. novembrī notiks patriotisks sarīkojums „Latvijas karavīrs laikmetu griežos”, ko rīko Latvijas Generāļu klubs sadarbībā ar Rekrūtēšanas un jaunsardzes centru, Zemessardzes 56. kājnieku bataljonu. Paredzēta Generāļu kluba pārstāvju tikšanās ar skolu jaunatni, piemiņas koku stādišana, Krustpils kultūras namā filma par kaļavīru iekdienu starptautiskās operācijās, koncerts, kā arī lāpu gājiens un ziedu nolikšana pie pieminekļa „Kritušajiem par Tēviju”.

Vegulbenes muīžā notika desmitā Baltijas valstu lauku sieviešu konference, ko rīkoja Latvijas lauku sieviešu apvienība. Piedalījās apmēram 120 dalībnieces no Igaunijas, Lietuvas un Latvijas.

Ventspils Kultūras centrā notika tradicionālie Folkloras svētki, kas veltīti Krišjāņa Barona jubilejai. Sarīkojuma tematika katru gadu mainās. Šoruden svētki saistīti ar vasārā notikušo starptautisko folkloras festivālu *Baltica*.

Valmieras pilsētas Kultūras centra telpās notika Veselības ministrijas un Rīgas vingrošanas kluba „DCH studija” organizēta trišstundas ilga bezmaksas nodarbība senioriem. Tās dalībnieki ne tikai kārtīgi izvingrojās, bet arī saņēma illustratīvu materiālu, kuŗā sakopoti visi nepieciešamie vingrinājumi, kā arī cita ar veselību saistīta informācija.

Latvijā pazīstamā režisore Dita Balčus ar ģimeni nolēmusi atjaunot Ziemeru pili Aluksnes novadā. Savulaik šī pils bijusi slavena ar saviesīgiem sarīkojumiem. Ballēm krāšņuma un apmeklētības ziņā nevarēja līdzināties neviens cits nams tuvākajā apkārtnē. Atjaunot pili nav iespējams bez iedzīvotāju līdzdalības. Tāpēc tiks rikots forums “Vēlmes un idejas, attīstot Ziemeru pili kā kultūras un sabiedriskās aktivitātēs centru”.

Simtiem cilvēku 19. septembrī Valmierā atvadījās no leģendārā teātra režisora Ol'gerta Krodera. Viņš aizgāja mūžībā 91 gada vecumā. Atvadīšanās ceremonijā piedalījās arī kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende, Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa un eksprezidents Valdis Zatlers.

Liepājā otro darba sezonu uzsākusi mencu fileju ražotne, taču tās sākums nav iepriecinošs. Zvejniekiem nav mencu loma. Mencu fileju galvenokārt eksportē uz Zviedriju un Poliju. Pirmajā darba sezonā apgūtas ražošanas iekārtas un apmācīti darbinieki. Šogad darbs būsot krietni ražīgāks, lai gan viss atkarīgs no mencu nozvejas apjomā.

Jau otro gadu Starptautiskās Dzīvnieku aizsardzības nedēļas ietvaros Liepājas 15. vidusskolā tika organizēta labdarības akcija - sazie dot dzīvnieku barību bez mājas palikušajiem Liepājas Dzīvnieku patversmes iemītniekiem.

Īsziņas sagatavojušas Valija Berkina un Māra Linde

MUMS RAKSTA

Atjaunot Krievijas cara Pēterā I pieminekli Rīgā?

Mūsu laikrakstā š. g. 22.-28. septembrī numurā Dzintars Svenne rakstā „Pazīsti savu vēsturi” jautā: „Ja esam atgriezuši atpakaļ vācu Melngalvju namu, kāpēc ne krievu Pēteri?”

Atbildē ir pati par sevi sa-protama, ja iepazīstamies ar savu vēsturi, kā Dz. Svenne pats uz to mudina.

Krievi, tikojot pēc Baltijas zemes un ostām, 1700. gada uzsāka kaļadarbību, iesaistot zviedrus, kas tolaik bija noteicēji Baltijas zemes un Baltijas jūrās. Kaņa gaitā Krievijas cars Pēteris pavēlēja krievu armijai bez žēlastības postīt latviešu un igauņu zemi ar nolūku radīt lielakus zaudējumus zviedriem.

Tika nodedzinātas mājas, iznīcināti lopi, labība un pārtika. Iedzīvotajus aizdzina gūstā uz Krieviju, bet vecos cilvēkus nogalināja. Krievi iekāroja Vidzemi un Rīgu. Kaņa posta sekas bija bads un slimības, briesmīgā mēra epidēmija bojāgāja liela daļa Vidzemes iedzīvotāju.

Kāda gan var būt runa par pieminekli krievu caram Pēterim? Latvju tauta nav kājslaukis katram, kas tiko pēc tās zemes. Un krievi, nevis vācieši vēl joprojām tiko pēc latvju zemes. Būtu laiks to saprast un ievērot.

Teodors Liliensteins

Losandželosā

IEBILSTU!

Iebilstu pret jēdzienu sajumu un aplamībām Alda Austera replikā „Par skeletiem skapī jeb Latvijas latviešu prezidenta Andra Bērziņa lielā alošanās” (*Laiks/BL*, Nr.37). Apgalvojums, ka Latvijas “latvieši iemēģināja roku latviskas Latvijas veidošanā” ir bez jebkāda seguma, jo jebkāds mēģinājums šai virzienā tika momentā “noriets” un apturēts no Latvijā joprojām valdošajiem padomju laika varasvīriem un plašsaziņas līdzekļiem, jo viscaur valdīja padomju kosmopolītisms. Nekāda jauna “politiska sistēma” arī netika “iedibināta”, jo turpināja valdit tā pati mentālitāte, tikai ar demokratiskām deko-

rācījām. Svaigs piemērs tam ir brēka par uzrakstu uz pieminekļa Bauskas aizstāvjiem 1944. gada rudenī. Kas tā par “latvisku armiju”, kur kareivji savā starpā sarunājas krieviski? Kā var nosaukt Laventa banku (*Banka Baltija*) un Kargina banku (*Parex*) par latviskām? Cik zināms, neviens no viņiem nav latvietis. Bez pamata ir arī apgalvojums, ka “latviskas Latvijas pastāvēšana ir beigusies”, jo, kas nav iesācies, nevar arī beigties. Patiesībā latvieši vēl joprojām gaida taisnības augšāmcelsānos un latvisku Latviju, un tās laiks jau sāk tuvoties!

Imants Alksnis

Valsts svētku sarīkojums Londonā

Sestdien, 17. novembrī, plkst. 18.30
Westminster Cathedral Hall
Ambrosden Avenue, London SW1P 1QH

Svētbrīdis

Svētku runa: Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis
Aldis Austers

Koncerta daļā piedalās Londonas Latviešu koris un
Trio NYX:

Tatjana Ostrovska, vijole
Anete Toča, flauta
Ieva Sarja, klavieres

Sarīkojumu apmeklēt aicina:

Latviešu nacionālā padome Lielbritānijā,
Latvijas Republikas vēstniecība Londonā
Daugavas Vanagu Fonda Londonas nodaļa

Vai aizvadītā gada skaistākā grāmata jau ir jūsu grāmatplauktā?

Z. fon Fēgezaka grāmatu „Senči un pēcteči” varat iegādāties Latvijas grāmattirdzniecības vietās, arī Okupācijas mūzeja grāmatu galā.

Redakcija mīluo pārāt jums šo grezno izdevumu izsūtīs pa pastu. Maksa, ieskaitot pasta izdevumus, uz ASV – USD 56,-, uz Eiropas valstīm – Eiro 35,-.

Sazinieties ar redakciju; tālr. - +371 67326761, +371 29439423, e-pasts: redakcija@laiks.us

P.S. Eduarda Silkalna recenziju par Z. fon Fēgezaka grāmatu varat izlasīt mūsu laikraksta Nr.3, kā arī mājaslapas www.laiks.us sadaļā recenzijas.

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu.
SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrakstis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

SIA „MADONAS POLIGRĀFISTS”

ir pazīstama kā viena no senākajām tipografijām Vidzemē. Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila tipografiju – drukājam avīzes, veidlapas, brošūras, kalendārus. Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām grāmatām mīkstajos vākos.

Tipografija nodrošina ar darbu Madonas pilsētas un tās rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt to, kas apsolits klientam.

Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta „Brīvā Latvija” redakciju!

Gaidīsim pasūtinājumus arī no Jums!

Mūsu adrese: Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tālr. +371 64822742

e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs: K. Valdemāra iela 106/108, Riga, LV-1013, Tālr. +371 67315026

e-pasts: madpolriga@madpol.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,78 par cm²
ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLŪDINĀJUMIEM: LS 0,39 par 1 cm²
ierāmējumā.
- SĒRU ŠLUDINĀJUMS: LS 28,60

Pasta adrese:
Ausekļa iela 14 - 2
Rīga, LV - 1010
Tālrunis + 371 67326761
Tālrakstis +371 67326784

Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrakstis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumeni”, Cathorpe Manor, Cathorpe, Leics.
LE17 6DF, England. Tālr. 0178823438, faks
0178822441. Kārtas visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Parstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5
2HE.
Tālr. 01162431322, faks 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksā, sākat ar
2010. gada 1. jūliju:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 60; 12 mēnešiem
GBP 110. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstīta
sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi
sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbri-
tanijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650,-; 12 mēneši
Kr 1240,-. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTER-
NAS RIKSFORBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LAT-
VIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm,
Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. : +46 8214425. Admi-
nistrācija: Vija Freiman, e-pasts: freimanis@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 130 eiro;
6 mēn. – 70 eiro; 3 mēn. – 40 eiro; BL konts Lettis
-che Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159
Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20,
konts 271 751 204. Adrese abonēšanas jautāju-
mieni: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415
Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebden, Lettische
Gemeinschaft in Deutschland e.V., Frankfurter
Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 94093,
e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro;
6 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku
uz Brīvā Latviju (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstis 6 mēnešiem
USD 90,-, 12 mēnešiem USD 170,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi
maksā £3 par 10 mm augstā vienlējīgā platī-
mā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x
7 cm) £35. Zviedrijā – 500 kr.

Komerciālie sludinājumi £6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāliem vai sevīrādu parak-
stītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā ari
redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem
nepiešķejā vienošanās. Par publī-
kācijas minēto faktu precīzitāti atbilst autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Riga, LV-1010, Latvia.

Iespriests: SIA Madonas Poligrafists

SPORTS**SPORTS****Valsts izlases bilance 2012**

Pasaules kausa izcīņas kvalifikācijas ceturtajā spēlē Latvijas futbola izlasei beidzot izdevās izcīnīt pirmos trīs punktus. Par „upuri” mūsu futbolistiem krita turnīra

Edgars Gauračs spēlē pret Lichtenšteinas vienību guva vienus vārtus

SPORTS

tabulas pastarītis – Lichtenšteinas vienība, kas arī līdz šim nebija izcīnījusi nevienu punktu. Uzvara nenāca viegli, lichtenšteinieši prasmīgi aizsargājās, tomēr mū-

sējo meistarības limenis bija augstāks. Par to liecina rezultāts 2:0 (1:0) Latvijas izlases labā. Pirmajā puslaikā vārtus guva Vladimirs Kamešs, otrā – uz maiņu nākušais Edgars Gauračs.

Bēdīgi slavenajam Rudņevam (par viņa izteicieniem pret latviešu valodu bija rakstīts mūsu laikraksta iepriekšējā numurā rubrikā „Spilgts citāts“) bija vairākas labas iespējas gūt vārtus, tomēr atkal nekā. Spēlejot Polijas klubā, viņš guva daudz vārtu, iesit arī tagad Vācijā, taču valstsvieņibā 24 spēlēs viņš savā kontā ierakstījis tikai ... vienu guvumu. Stipri maz.

Grupas vadošo vienību – Slovākijas un Grieķijas vienību sacensībā slovaki savā laukumā zaudēja – 0:1(0:0). Bosnija un Hercegovina pret lietuviešiem iesita trīs bezatbildes vārtus, jau pirmajā puslaikā ieliekot uzvaras pamatus – 3:0 (3:0).

Šīgada kvalifikācijas spēļu no-

beiguma tabula mūsu grupā. Uzvaras, vārti, punkti.

Bosnija/Hercegovina	3 15:2 10
Grieķija	3 5:1 10
Slovākija	2 5:3 7
Lietuva	1 3:6 4
Latvija	1 5:8 3
Lichtenšteina	0 1:14 0

Kāds tad būtu 2012. gada sezonas vērtējums? Latvijas futbola izlases notiek pārmaiņas, taču „vezums nekustas“ no vietas, joprojām nav panākumu svarīgās spēles pret spēcīgākiem pretiniekiem. Deviņas spēles, trīs uzvaras, viens neizšķirts un pieci zaudējumi. Vēl oficiāli nav apstiprinātas un Starptautiskās futbola federācijas (FIFA) rangā nav iešķaitītas Latvijas spēles Baltijas kausa izcīņā, tādējādi bilance izskatās vēl bēdīgākā – viena uzvara (pēdējā spēlē ar Lichtenšteinu), viens neizšķirts un pieci zaudējumi. Pēc fantastiskās kvalificēšanās 2004. gada Eiropas meistrasacīkšu finālturīram un ne-

izšķirtam pret Vācijas izlasi (0:0) Latvijas futbolistiem nav bijis skaļu panākumu, kas ļautu valstsvienības vārdam izskanēt starptautiskajā arēnā. Ekspertu ieskaņā „iestagnējusi“ valstsvienība ir sākusi mainīties, ir manāma saistība rotācija, tomēr joprojām panākumu nav. Baltijas kausā mēs uzvaram pretiniekus, kas nav labākajā sastāvā, kurā paši esam, taču ar to ir par maz. Isto meistarības limeni rāda spēles pret tādām izlāsēm kā Grieķija, Bosnija/Hercegovina, Slovākija. Pēdējos gados notikušas pārmaiņas ir pozitīvas vēsmas, taču joprojām uz spēcīgu pretinieku fona nespējam izcelties. Mums bija labs viens puslaiks spēlē pret Grieķiju, bet sekoja kritums. Laba komanda izcelas ar to, ka nav kritumu, bet šobrīd acīmredzot mēs tādi neesam. Nevaram vēl nospēlēt visas 90 minūtes ar 100% atdevi.

P. Karlsons

PAZINOJUMI**ANGLIA**

Valsts svētku sarīkojums Londonā sestdien, 17. novembrī, plkst. 18.30 (Westminster Cathedral Hall, Ambrosden Avenue, London SW1P 1QH). Svētdiņis. Svētku runa: Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis Aldis Austers. Koncerta daļā piedalās Londonas Latviešu koris un Trio NYX: Tatjana Ostrovska, vijole, Anete Toča, flauta, Ieva Sarja, klavieres. Sarīkojumu apmeklēt aicina: Latviešu nacionālā padome Lielbritānijā, Latvijas Republikas vēstniecība Londonā un Daugavas Vanagu Fonda Londonas nodaļa.

DVF Londonas nodaļas vanaždu kopa aicina uz Ziemsvētku tirdziņu sestdien, 1. decembrī, DVF namā, 72 Queensborough Terrace, London W2, no plkst. 11 līdz 16. Tirdziņu atklās Latvijas vēstniecības otrā sekretāre Ieva Jirgensone. Pārdošanā būs mantas plašā izvēlē, kafijas galds un loterija. Mājas saimniece gatavos pusdiennās skābus kāpostus ar desīnām. Visi būs sirsniņi gaidīti.

Lāčplēša dienas atcerē notiks svētdien, 11. novembrī, plkst. 16 DVF kluba telpās Londonā, 72 Queensborough Ter., Bayswater. Atcerēsimies mūsu varoņus ar kantātes *Dievs, Tava zeme deg* izrādi. Ieskanojumā piedalās Rīgas kamerkoris *Ave Sol*. Ieeja par labprātīgiem ziedojušiem, par labu nodaļas darbam. Apmeklēt aicina DVF Londonas nodaļas valde.

Londonā svētdien, 28. oktobri, plkst. 15 „**Jauno baltiešu mākslinieku**“ koncerts. Piedalīsies Margarita Balanas (cells) un Mārtiņš Smaukstelis (tenors), kā arī igauņu un lietuviešu mākslinieki. Pēc koncerta būs atspirdzinājumi un iespēja tikties ar jaunajiem māksliniekiem. Biletes pie durvīm: £10, pensionāriem - £5, studentiem - £2, bērniem ieeja par brīvu. Koncerts notiks: Royal Academy of Music, David Josephowitz Recital Hall Marylebone Road, London NW1 5HT Tuvākās metro staci-

jas: *Baker Street un Regents Park*. Koncertu riko Baltiešu padome Lielbritānijā. Visi sirsniņi aicināti.

DIEVKALPOJUMI VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Lesterā, Igaunu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, sestdien, 3. novembrī, plkst. 14 dievkalpojums.

„**Mūsmajās**“, Priory Hill, Wolsiton, Coventry, CV8 3FZ, sestdien, 17. novembrī, plkst. 15 Valsts svētku dievkalpojums un sarīkojums (apvienots ar Birmingham kopu).

A U S T R U M A N G L I J A S DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Mansfieldā, St. Peter's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, 3. novembrī, plkst. 11 dievkalpojums.

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, 4. novembrī, plkst. 12 dievkalpojums.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, 4. novembrī, plkst. 15 dievkalpojums.

APVIENOTĀJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT UN MIERA DRAUDZĒ:

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agnes baznīcā, EC2V 7BX, svētdien, 28. oktobri, plkst. 14 dievkalpojums. Svētdien, 11. novembrī, plkst. 14 Lāčplēša dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdien, 25. novembrī, plkst. 14 Mūžības svētdienas dievkalpojums.

Londonā, Somu baznīcā, 33 Albion St, London SE16 7HZ, trešdien, 31. oktobri, plkst. 18.30 kopējs Reformācijas dienas dievkalpojums angļu valodā ar citām luterānu draudzēm. Dievkalpojums sprediķos Nūkāslas bīskaps Martin Wharton – Porvoor kontaktgrupas līdzpriekšsēdētājs.

Londonā, Westminster cathedral Hall, Ambrosden Avenue, SW1P 1QH, sestdien, 17. novembrī, plkst. 18.30 svētdiņis Valsts svētku sarīkojumā.

Rovfantā, Rovfantas muižā,

RH10 4NG, svētdien, 18. novembrī, plkst. 11.30 Valsts svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Brukvudā, Bruckvudas latviešu kapos, Brookwood Cemetery, Woking GU24 0BL, sestdien, 24. novembrī, plkst. 12 Mirušo piemiņas dienas svētdiņis.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Halifaksā, Stoney Royd kapētā, 8 Lord Str., HX1 5AE, svētdien, 11. novembrī, plkst. 13.30 piemiņas brīdis un vēlāk DVF namā Valsts svētku svinības ar svētdiņi, aktu un kafijas galdu.

Donkasterā, DN2 2AD, The Ukrainian Social Club, 48 Beckett Rd., svētdien, 25. novembrī, plkst. 14 Valsts svētku svinības un dievkalpojums ar dievgaldu.

Līdsā, Sv. Lūkas baznīcā, 9 Alma Rd, LS6 2AH, svētdien, 18. novembrī, plkst. 14 dievkalpojums Valsts svētkos.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, 9 Park Road, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, svētdien, 4. novembrī, plkst. 13.30 dievkalpojums, svēnot Lāčplēša dienu un Valsts svētkus.

Voringtonā, WA1 IXG, Market Gate, svētdien, 4. novembrī, plkst. 20, vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

ZIEMĒLI ANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, Vācu baznīcā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, svētdien, 25. novembrī, plkst. 10.30 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

VĀCIJA

Valsts svētki Latviešu centrā Minsterē svētdien, 18. novembrī, plkst. 14.

* **SVĒTKU RUNA:** Krišjānis Kariņš, Eiropas Parlamenta deputāts. Krišjānis Kariņš ir dzīmis ASV, kur arī ieguvis augstāko izglītību. Bijis 8. Saeimas deputāts un LR ekonomikas ministrs.

*** Koncertā – IGO**

Pazīstamais latviešu dziedātājs Igo Fomins (IGO), bijušais grupu „Līvi“, „Remix“ un „Liepājas brāļi“ dalībnieks. Galvenās lomās rokoperā „Lāčplēsis“ un operā „Parīzes Dievmātes katedrāle“.

* **Pēc koncerta:** atspirdzinājumi un uzkodas

* **Minsteres latviešu deju koopa MiLaDeKo**

Ieejas maksas: 12 EUR, ģimeņi – ne vairāk kā 24 EUR

Lai rīkotājiem atvieglotu darbu, lūdzam iepriekš piešteikties pa tālrundi vai e-pastu: Nils Ebdenš, info@lk-v.de, tālr. 06403 940933 vai LCM.

Sarīkojuma vieta: Latviešu centrs Minsterē, Salzmanstr. 152, 48159 Münster, tālr. 0251 217017, info@lcm.lv

DIEVKALPOJUMI

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, 4. novembrī plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galda.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, 25. novembrī plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galda.

Eslingenā, Dienvidu baznīcā, Suedkirche, Spitalsteige 3, svētdien, 28. oktobri, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās.

Memmingenā, Kristus baznīcā, Albert Schweizer Str. 19, svētdien, 4. novembrī, plkst. 11.15 būs dievkalpojums Valstsvētku un šī gadalaika gaisotnē. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes namā.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44), 28. oktobri plkst. 14.30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas draudzes valde.

ZVIEDRIJA

Gēteborgas Latviešu Pensioņaru biedrības tikšanās 24. novembrī un 15. decembrī plkst. 13.00 (Ziemsvētku sarīkojums ar pantipiemi un mantījām) „Folkpartiet“ telpās! NEDRE KVARNBERGSGATAN 7 (atrodas „Västra Nordstan“), Gēteborgā. Jauni biedri laipni gaidīti. Valde. H. Vasks

DIEVKALPOJUMI

Stokholmas Latviešu draudzes Mirušo piemiņas dievkalpojums svētdien, 4. novembrī, plkst. 15 (LÜDZU, IEVĒROJIET LAIKU) Somu baznīcā, Vecpilsētā, Slottsbacken 2. Pie ērģelēm Rūta Baumgarte, dievkalpoju mu kuplinās čelliste Anja Strautmane. Dievkalpojumu vadīs draudzes mācītāja prāv. Ieva Graufelde. Pēc dievkalpojuma sadraudzība draudzes namā!

“Viņa priekšā visas mūsu mūža dienas!” Lk. 1:75

Upsalas Latviešu draudzes Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu sestdien, 3. novembrī, plkst. 14 Vindhems baznīcā. Dievkalpojumu vada prāv. I. Graufelde, pie ērģelēm Gērans Blumbergs. “Gars saka: patiesi, lai viņi atpūtas no savām pūlēm.” Jn. atkl. 4:13

Gēteborgas latviešu ev. lut draudzē oīkūmenisks dievkalpojums ar dievgaldu svētdien, 30. oktobri, plkst. 11 Vācu Kristīnes baznīcā Gēteborgā. Piedalās astonu ārzemju Baznīcas, arī latviešu draudze, kam ir draudzes Gēteborgā. Pēc dievkalpojuma draudzes kafija baznīcas telpās. Gēteborgas Latviešu ev. lut. draudzes valde.